

శ్రీ మహాగణాధిపతయే మేధా దక్షిణామూర్తయే చ నమః

శ్రీ శివ మహాస్తోత్రము

06/5
3.99

475/208

అనువాదకులు, ప్రకాశకులు,

విర్మల శంకరశాస్త్రి ఆరాధ్యులు

స్వరజ్యేష్ఠబహుళ సప్తమి, గురువారము

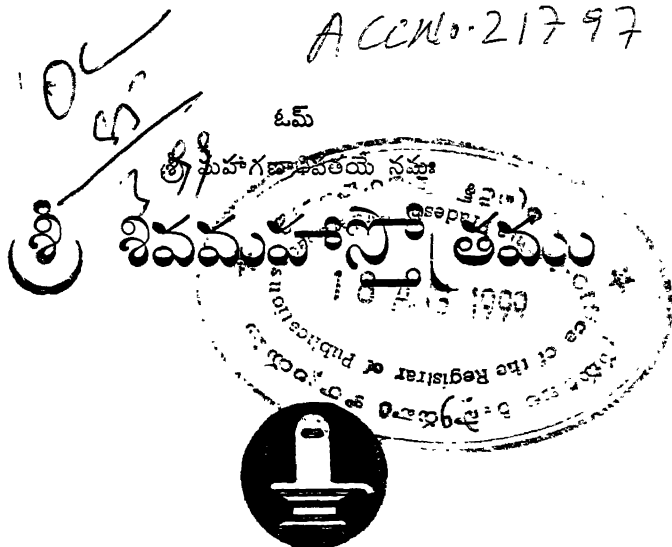
7-7-1988

సర్వస్వామ్యము]

[ఐదు రూపాయలు

ACCW-21797

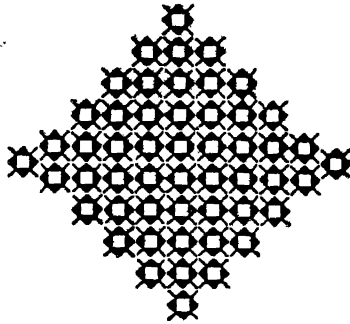

అర్చనాపాతము

శ్రీ నీలకంఠ భాష్యాంధ్రానువాదాది బహుగ్రంథకర్తలు, గౌతమ సగోత్రులు, శ్రీమల్లికార్జున పండితారాధ్యవంశీయులు, శైవమహాపిత ఉపాధ్యక్షులు, శివశ్రీ॥ నిర్మల అన్నపూర్ణాంబా రామనాథారాధ్య తనయులు శ్రౌతకైపులు నగు శివశ్రీ॥ నిర్మల శంకరశాస్త్రి ఆరాధ్యులచే అనువదింపబడి సమూహముగ ముద్రింప జేయబడినది.

కాపీరైటు
వెలి ఐదురూపాయలు
వలయువారు

ACCN-21797

శివశ్రీ॥ నిర్మల శంకరశాస్త్రి ఆరాధ్యులు

సర్వమంగళాసదసము

184/A. వెస్ట్ మారేడుపల్లి సికింద్రాబాద్-500 026 (A.P.)

ముందుమాట

శివపురాణము మహాపురాణమని “శ్రీ శివమహాపురాణ ప్రామాణ్య ప్రశంసా విశేషములు” అను నా విరచితగ్రంథములో ప్రామాణికముగ యుక్తియు క్తముగాను నిరూపింపబడి పండిత ప్రకాండుల మెప్పు బడసినది.

శివమహాపురాణములో ఏడవవగు వాయవీయ సంహిత-తలమానిక ముగా తనరారునట్టిది ఉపమన్యు మహర్షిగారు-శివమహాభక్తులలో అగ్ర గణ్యుడై శివుని దర్శించి ఆనందముతో నుండగా శ్రీకృష్ణభగవానుడు ఉపమన్యువు నాట్రయించి ‘శివయోగములలో శ్రేష్ఠమైనదాని నుపదేశింపుడని’ ప్రార్థింపగా-ఉపమన్యుమహర్షి-ఈ శివమహాస్తోత్రమును పఠింపవలసినదని యుపదేశించెను. స్తోత్రమును పఠించువారు- సకలదేవతాస్తోత్రఫలమును పొందవచ్చును.

గాన నిట్టి స్తోత్రము పదునేడు (17) మహాపురాణములలో లేదనియే చెప్ప వచ్చును ఇంచు పరశివుడు, ఆదికర్త, సదాశివుడు, సదోజ్ఞాతాది పంచ బ్రహ్మలు, బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులు, ఇంద్రాద్యష్టదిక్పాలురు, నవ గ్రహములు పార్వతీ లక్ష్మీసరస్వతులు. నారధాది మహర్షులు మరియు ముఖ్యులందరును ఐదు ఆవరణములలో నులింపబడిరి.

శివభక్తులేగాక దైవభక్తులందరును పఠింపదగినది. స్తోత్రము శ్రీ వేదవ్యాసులచే ఉపమన్యుప్రోక్తముగా రచింపబడినందున-దానికి తెలుగు సేత యవసరమని వ్రాసినతిని.

చదువరులు నా ఈ శ్రమను సార్థక మొనర్తురుగాక!

గ్రంథకర్త

శివశ్రీ॥ నిర్మల శంకరశాస్త్రి

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః

ఈ గ్రంథం ప్రింటుకోసం విరాళాలు సమర్పించిన మహాదారులు

(1) శ్రీ పేకేటి నారాయణమూర్తిగారు, వైశ్యులు.

(తండ్రి పేకేటి వీరరాఘవరావుగారు)

ఉద్యోగం ఫ్లేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (క్వాషియర్)

నివాసం :- ఎ.డి. బి. ఇండారులంక, 533221. ఆమలాపురం తాలూకా.

శాంతకుల గోత్రమునందు జన్మించిన శ్రీ పేకేటి నారాయణమూర్తిగారు నాకు దైవికముగా సుపరిచితులై అడుగగానే వెనుకంజ వేయక గొప్ప విరాళము నొసగిరి. సహజ శివభక్తిపరిపూర్ణులై ఇంటి ఇలవేల్పుగు భద్రకాళసహిత శ్రీ వీరభద్రస్వామివారి కృపచే పునర్జీవితము నొంది బ్యాంకు ఉద్యోగమును సుస్థిరము జేసికొనిరి. పరమేశ్వరునకు పార్వతీదేవి వలె వీరికి ధర్మపత్ని మహాలక్ష్మి లభించుటయేగాక ఒక కుమారుడు చి||శ్రీ|| హరకామేశ్వరరావు, ఒక కుమార్తె శ్రీ రజని అను పేరులతో పెంపొందుచున్నవారు. శివానుగ్రహమువలననే సంకటములన్నింటిని పార ద్రోలి ప్రస్తుతము సుఖమయ జీవనమును సాగించుచున్నవారు.

వీరికి వీరి కుటుంబమునకును పరమేశ్వరుడు దీర్ఘాయురారోగ్య భాగ్యములను ప్రసాదించి సదా రక్షించుగాక!

(2) శ్రీపతి వేంకటసత్యనరసింహమూర్తిగారు

(3) శ్రీపతి ఉమాపతిగారు

వీరిరువురు సహృదయులు పరమమిత్రులునై గొప్పవిరాళమును సమర్పించిరి.

1-3-183/40/188, S.B.I. కాలనీ, న్యూబాకారం, హైదరాబాద్.

(4) శ్రీ ఉత్తూరి రాజయ్యశ్రేష్ఠిగారు,

న్యూబాకారం, హైదరాబాద్.

- (5) శ్రీ కె వి.యస్.యస్. మల్లికార్జునరావుగారు, శీల.
శ్రీమతి కొత్తలంక సత్యవతిగారిపేర విరాళముపంపిరి.
- (6) శ్రీ సింగరాజు శేషగిరిరావుగారు, బి ఏ.
15/126, జిల్లాకోర్టురోడ్డు, మచిలీపట్నం-521002.
- (7) (శ్రీ విద్యాసాగర్ హైస్కూలు) హరగోపాలరావుగారు
అడ్డగుట్ట, నార్తలాలాగుడ, సికింద్రాబాద్-500070.
- (8) కీ॥శే॥ శివశ్రీ॥ ముత్యంపేట చెన్నబసవరాధ్యులవారి జ్ఞాపకార్థము-
వారి కుమారులు శ్రీ గంగాధరశర్మ, రాజేశ్వరశర్మగారలు, (1)
న్యూ మిర్యాలగుడ, సంతోషరెడ్డికాలనీ, 14-159, మల్కాజిగిరి,
సికింద్రాబాద్ (2) 1-3-1039, కవాడిగుడ, శంకర్ బాగ్,
సికింద్రాబాద్
- (9) శ్రీ అత్తెవెల్లి నారాయణగారి కుమారుడు
భద్రయ్యగారు (పరమశైవులు, వైశ్ణవులు) మరియు శ్రీమర్యాదనర్సయ్యగారు
భద్రయ్యగారి ఆత్మశాంతికై సదాశివుని ప్రార్థించుచున్నాము.
గురుమూర్తినగర్ ఇ.నెం. 15-32 అపోజిట్ ఐ డి.పి.యల్ కాలనీ
ప్రైదాబాద్
- (10) శ్రీ కత్తూరి బొర్రమల్లయ్యగారు
కుమారుడు- శ్రీ కృష్ణద్వారా, (హోల్ సెల్ క్లాక్ మర్చంట్)
రామగోపాల్ పేట, 2-4-100 మాలానీ బిల్డింగ్, సికింద్రాబాద్.
- (11) బ్ర.శ్రీ. డి. హెచ్. రావుగారు: దాములూరు, విజయవాడ.
- (12) శివశ్రీ॥ తాడికొండ పూర్ణానందరావుగారు C/62 కల్యాణఖని.
వీరందరికి ఆయురారోగ్య భాగ్యముల నొనగి సదా రక్షింపుమని
శ్రీ పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాను.

నిర్మల శంకరశాస్త్రి

అపసిద్ధాంత నిరాకరణము

శివయోగి శ్రీ మహాపాద్యాయ, షుచిగొండ నాగలింగశాస్త్రి వరేణ్యులు శ్రీమదప్పయ దీక్షితేంద్రుల వారి శైవగ్రంథాలను పఠించి “శైవుల సిద్ధాంతముగూడ కేవలద్వైతము కావచ్చు”నని యోగవాసిష్ఠమునకు తెలుగు అర్థమును వ్రాశి శ్రీకంఠీయ శాంకర రామానుజీయ బ్రహ్మసూత్ర భాష్యములను పరిశీలించుచుండగా శ్రీ పండితస్వాములవారు రచించిన శ్రీకర భాష్యము కంటబడెను శ్రీకరభాష్యమునందు “జీవాత్మ-ఖద్యోతమువలె ప్రకాశమానుడు అప్రకాశమానుడు ననియు జీవాత్మ బద్ధవశయంచు పరమాత్మతో భిన్నుడు కాగా ముక్తదశయందు పరమాత్మలో కలిసిపోవు ననియు వ్రాయఁబడినందున-ఇయ్యది పరస్పరవిరుద్ధార్థములతో నున్నందున శైవులకు ప్రమాణము కావని (శ్రీ శాస్త్రిగారు) నిరాకరించిరి.

* * *

అప్పట్టిన “శైవులకు దహనసాపిండ్యములు విహితములని” శ్రీ పాకయాజిగారును “ద్వైతాద్వైతమే మన సిద్ధాంత” మని శ్రీ చాగంటి

సీతయ్యశాస్త్రిగారును ప్రవేశపెట్టినట్లుగా "దహనసాపిండ్యములు శైవులకు విహితములు కావని కల్పసూత్ర శివాగమ ప్రమాణములనుదాహరించుచు పాకయాచిగారి దహనసాపిండ్యవాదమును ఖండించి-శివాగమ ప్రోక్తమగు సమాధి సంస్కారమును శివవేదమును బాగుగా నిరూపించిన సిద్ధాంతమును శైవమహాజనులంగీకరించి-విప్లవారసమృతమైనదని ఆచరణలో నున్నదని-సమర్థించుకొవసాగిరి. శ్రీ నీలకంఠభగవత్పాదకృత బ్రహ్మసూత్రభాష్యమునకు దీక్షితేంద్రులు వ్రాసిన శివార్కమణిదీపికయను విపుల వ్యాఖ్యానమునవలెఁగించి ఆంధ్రుల శివపారమ్యమును స్వీకరించి అటునటు వ్రాయఁబడిన అద్వైతవాక్యములను విడనాడి "శివచింతామణి ప్రభ" యను వ్యాఖ్యానమును వ్రాసి వరంగలు వాస్తవ్యులు మహావీరలు నగు శ్రీశ్రీ ఆకారం నరసింగం శేష్టిగారి ధనసాహాయ్యమున ముద్రింపఁ జేసిరి. కారణోత్తరం మకుటం చంద్రజ్ఞానం ఇత్యాది శివాగమముల ననుసరించి శ్రీ వేదవ్యాసకృత బ్రహ్మసూత్రములఁబట్టియు భ్రమరకీటన్యాయము సర్వశిష్టజన సమ్మతమగుటఁజేసియు విశిష్టశివాద్యైతమే శైవుల సిద్ధాంతమగునని నిర్ధారించి శైవులను కృతనిశ్చయులఁజేసిన శ్రీశాస్త్రిగారి వ్రాతలకు భిన్నముగా ఆధునిక పండితప్రకాండులు స్వాభీష్ట ఉపనిషత్తులకు ఊహాప్రోహలతో అర్థమును వ్రాయుచు-నదీసముద్రన్యాయములలోని అంతర్యము నుపేక్షించి శివజీవైక్యమును ద్వైతాద్వైత సిద్ధాంతమును నిరూపించుచున్నారు. ఐక్యము నంగీకరించినచో జీవాత్మకు స్వరూప వినాశము తప్పదు గాన జీవాత్మకుగల నిత్యత్వము భంగపడును. అనేక జన్మార్జిత సుకృతఫలముగా గావింపఁబడిన శివోపాసన-సఫలము కాకుండును. శివానందానుభవము హుళిక్కియై "సోఽశ్నుతే సర్వాన్ కామాంతసహ

బ్రహ్మదా" ఇత్యాది శ్రుతులు సార్థకములు కాజాలవు. ముక్తునకు పితృ
 గంధర్వలోకాదుల యనుగ్రహము అభావమగును. అర్చిరాదిగతి యవసరము
 లేకయే జీవాత్మ-హోర్ధబ్రహ్మమునందే లేనమగునెడ-"పరంజ్యోతిని సమీ
 పించిన తరువాత నిజరూపమును సాక్షాత్కరించుకొనువాడగును జీవాత్మ"
 యను శ్రుత్కర్థమున కవకాశముండదు ఇంకా ఎన్నెన్నో అపసిద్ధాంత ప్రతి
 పాదనలు గానంబడుచున్నవి, శైవమహాజనులు ఇట్టి ఆపూర్వ నిరూపణము
 లను విశ్వసించక శివసాయుజ్యము అనగా? శివప్రథక్ స్థితితో శివానందా
 స్వాదలోలుడై పునరావృత్తిరహితుఁడు జీవుఁడగుట; కారణకార్య శివుల
 ఏకీభావమగు శివాద్వైతసిద్ధాంతము; భ్రమరకిట న్యాయానుసారియగునదియే
 లింగధారణము; ఇత్యాది పూర్వశిష్ట సముల్లిఖితములను మది విశ్వసించి
 శైవసంప్రదాయము నాచరించి తరింతురు గాక !

ఇట్లు

నిర్మల శంకరశాస్త్రి

శ్రీ మహా గదాధిపతయే నమః

శ్రీ శివమహావృణమున ఏడవ వాయవీయ సంహితలో ఉత్తర భాగమునందు ముప్పది ఒకటవ (31) అధ్యాయమున పరమపాశు పతుండగు ఉపమన్యుమహర్షిగారు- శ్రీకృష్ణ భగవానునకు ఉపదేశించిన

శి వ మ హా స్తో త్ర ము

ఉపమన్యురువాచ- ఉపమన్యుమహర్షి చెప్పదొడగెను,

శ్లో॥ స్తోత్రం వక్ష్యామి తే కృష్ణ-పంచావరణమార్గతః
యోగేశ్వర మిదం పుణ్యం-కర్మయేన

సమాప్యతే॥ 1

కృష్ణా! ఐదు ఆవరణముల మార్గమున నిరూపింపఁబడు శివమహా స్తోత్రమును చెప్పుచున్నాను. ఇద్ది శివయోగములలో శ్రేష్ఠమై పుణ్యకార్య ఫలితమునంతయు నొసఁగుచుట్టిది.

ప్రళమావరణము : పరశివ ప్రార్థన.

శ్లో॥ జయ జయ జగదేకనాథ శంభో

ప్రకృతిమనోహర! నిత్యచిత్స్వభావ!

అతిగత కలుష! ప్రపంచవాచా

మపి మనసాం పదవీ మతీతతత్త్వమ్॥ 2

జగమునకు జకే ప్రభువగు శంకరా! ప్రకృతి (పార్వతీదేవి)
మనసునాకర్షించినవాడా! శాశ్వతజ్ఞానరూపమున నీ యునికిఁ దెలుపువాడా!
ఎట్టి కల్మషము బొత్తుగా లేనివాడా! ప్రపంచ గతములైన వేదశాస్త్ర
వాఙ్మయమునకు ప్రాకృతమనంబులకు నందరాని స్వరూపము గలవాడా!
శంభో! పెంపొండుము! (లేక) నన్ను పెంపొందించుము!

శ్లో॥ స్వధావనిర్మలాభోగ- జయ సుందర చేష్టిత ।
స్వాత్మతుల్య మహాశక్తే-జయ శుద్ధగుణార్ణవ॥ 3

నీ దివ్య ఆకారము నీ ఆవిర్భావమునుండియే నిర్మలమైనది. నీ
లీలా విలాసములు సుందరములు అనగా! లోకకల్యాణప్రదములగునట్టివి,
నీ మహాశక్తి - నీ యంతఃకరణము ననువర్తించుచు నీ యదీనురాలై
యుండును. ప్రకృతి సంబంధములేని శుద్ధగుణములగు దయాదాక్షిణ్యాదు
లకు సముద్రమువంటివాడవగు నో దేవా! జయము నొందుము!

శ్లో॥ అనంతకాంతి సంపన్న - జయోనదృశవిగ్రహ ।
అతర్క్తమహిమాధార - జయోనాకుల

మంగళ॥ 4

ఆవధిలేనట్టి దివ్యకాంతి గలవాడా! ఇతరదేవతామూర్తులు నీ మూర్తితో
సమానములు గామిజేసి అసమానవిగ్రహముగలవాడా! దేహానవాదులు
తమ మానసికబలమున నూహించరాని మహిమయే ఆధారముగ గలవాడా!
భంగము లేనట్టి శుభవరంపర గలవాడా! సర్వోత్తరుడవై వర్ధిల్లుము!

శ్లో॥ నిరంజన! నిరాధార! జయనిష్కారణోదయ ।

నిరంతర! పరానంద! జయనిర్వృత్తికారణ॥ 5

పుణ్యపాపలేపనము బొత్తుగా లేనివాడా! సమస్తబ్రహ్మాండమునకు ఆధారము నీవే యగుటజేసి నీకు ఎట్టి యాధారము లేకుండుటచే నిరాధారుడని చెప్పబడువాడా! కర్మకాలవశత్వాది కారణములు లేకయే భక్తులకు సాక్షాత్కరించువాడా! అంతర్బహిస్సులందు వ్యాపించువాడవగుటచే అంతరము (నడుమనుండునది) లేనివాడా! నిరతికయానందప్రచురమగు చిదాకాశమునందుండువాడా! సర్వసుఖములను మించునట్టి బ్రహ్మీనందము నొదవజేయువాడా! సర్వోత్కర్షణ వృద్ధి నొందుము!

శ్లో॥ జయాతిపరమైశ్వర్య- జయాతికరుణాస్పద ।

జయ స్వతంత్రసర్వస్వ- జయాసదృశవైభవ॥ 6

శ్రేష్ఠమైన ఐశ్వర్యము అత్యంతముగ గలవాడా! పరిపూర్ణమగు కృపకు ఆశ్రయమగువాడా! చరాచరప్రపంచము నంతజినేలు స్వతంత్రభావము గలవాడా! ఇతరులకు నీ వైభవము లేనందున నసమానమగు మహిమగలిగియున్న మహేశ్వరా! నీకు జయమగుగాక!

శ్లో॥ జయావృత మహావిశ్వ- జయానావృతకేనచిత్ ।

జయోత్తరసమస్తస్వ- జయాత్యంత నిరుత్తర॥ 7

విశాలమైన ప్రపంచము నావరించియున్నావు, నిన్నేదియు వ్యాపించి యుండలేదు. సమస్తమునకన్న శ్రేష్ఠుడవు, నీకన్న గొప్పవాడు లేడు. అట్టి శంకరా! జయము నొందుము!

జయాద్భుత జయాక్షుద్ర - జయాక్షత జయ
జయామేయ జయామాయ - జయాభవ జయ

మహాదేవా! ఆశ్చర్యమగువాడవు, నీకు జయమగు!
భావము నీయందు లేదుగాన ఎల్లకాలము పెంపొందుచుండు
లేనివాడా! జయించుము! వినాశరహితుడవై ఇంతింతయని చె
స్వమహిమగలవాడవు; మాయలోని అవిద్యాంశములేనివాడా
గాక! సంసారబంధములేనివాడా! అజవకార్మికమాయిక
రహితుడా! వృద్ధి నొందుము!

మహాభుజ మహాసార - మహాగుణ మః
మహాబల మహామాయ - మహారస మః

మహాదేవా! గొప్పభుజములు గలవాడవు; గొప్పన్యాయ
శాస్త్రాది మహాగుణములు, గొప్పచరితము, గొప్పపరివారము
గొప్పఅనురాగము, గొప్పశరీరము (లేక) రథము గల
నొందుము!

నమః పరమదేవాయ - నమః పరమేశ్వ
నమః శివాయ శాంతాయ - నమః శివత

ఆదిదేవునకు నమస్కారము. జగమునకు ప్రధా
పరమార్థకు వందనము. ఓర్పుతో భక్తులకు మోక్షము నొస

ప్రణామము. ఐహికఆముష్మిక (ఇహపరలోక) సుఖములనిచ్చువారిలో
మిన్నయగు మహాదేవునకు అభివాదము.

త్వదధీన మిదంకృతస్మిం-జగద్ధి ససురాసురం॥

అతస్తద్విద్విహితా మాజ్ఞాం-క్షమతే కోః

తివర్తితుమ్॥ 11

దేవదేవా! దేవతలు రాక్షసులు మొదలగు జీవాత్మలతో నిండి
యుండు ఈ జగమంతయు నీయధీనమై యున్నది. ఇందువలన నీవు
విధించిన ఉత్తరువును మీఱుటకు నెవడు సమర్థుడగును?

అయం పున ర్జనో నిత్యం- భవదేకసమాశ్రయః

భవానతోఽనుగృహ్యంతై- ప్రార్థితం సంప్రయ

చ్ఛతుమ్॥ 12

ఈమానవుడు (నేను) మాత్రము- ఎల్లకాలము నిన్నీ ముఖ్యముగా
ఆశ్రయించినవాడు (అనగా? శరణాగతుడైనవాడు) గాన నీవు వీని (నా)
పై కయగలవాడవై విడు కోరినదానిని గొప్పగా నొనగ్రుము!

దేవీ ప్రార్థన.

జయాంబికే జగన్మాత- ర్జయ సర్వజగన్త్రయి॥

జయానవధికై శ్వరేభ్య- జయానుపమవిగ్రహే ॥

13

అంబికా! జగజ్జననీ! జయమగుగాక! చరాచరప్రపంచమంతయు
నీ రూపవేసు; అట్టి నీవు జగద్రూపమున పెంపొందుము! మేర లేని సంపద
గలదానవు; సాటిలేని ఆకారము గలదానవు; అభివృద్ధి నొందుము!

జయ వాక్యససాతీతే. జయచిద్ధాంత భంజితే।
జయజస్త్వజరాహీనే. జయకాలోత్తరోత్తరే॥ 14

ప్రాకృతముంగు వాక్కును మనస్సు సతిక్రమించిన దానపు:
(అనగా? ప్రకృతివశములగు వాక్కుతో మనస్సుతోడను కనుగొన నలవి
గాని దానవని భావము.) పరమేశ్వరు నారాధింపకుండుట అను అజ్ఞాన
మనెడు భీకటి (బారదోజదానపు, జననము, మరియు పుట్టుకకు చెందిన
ముదునలితనము మున్నగు దశలు లేనిదానపు; కాలమనగా? సమయము,
యముడు, మృత్యువునగు- కాలమునుమించునట్టి కాలకాలుడు శ్రేష్ఠుడుగ
గలదానపు; యముని మృత్యువును శిషించు మృత్యుంజయునారాధించు
వారిలో నొప్పదానపు; అమ్మా! అభివృద్ధినొందుము!

జయానేక విధానస్థే-జయ విశ్వేశ్వరప్రియే।
జయవిశ్వస్వరారాధ్యే-జయవిశ్వవిజృంభిణి॥ 15

అనేక పూజావిధానములలో ఇమిడియుండుదానపు: విశ్వనాథునకు
ప్రియురాలపు, దేవతలందరిచే ఆరాధింపబడు దానపు; సూక్ష్మజగమున
హృదముగా పెంచుదానపు: జయ!

జయమంగళదివ్యాంగి-జయమంగళదీపితే ।
జయమంగళచాత్రితే-జయమంగళదాయినీ॥ 16

మంగళమయమగు ప్రాకృతముకానట్టి దివ్యశరీరము గలదానా?
భక్త క్యారములను ఫలింపజేయుదానా! భక్తులకు జేమమునొసగూరు

చరితము గలదానా? సర్వాత్మనా నిన్నాక్రయించువానికి శుభపరఃపర
నొసగుదానా? విజయము నొదవజేయుము!

సముః పరమరత్నాణి—గుణసంచయ మూర్తయే ।

తత్త్వః ఖలు సముత్పన్నం—

జగత్త్వయ్యేవ లీమతే ॥

17

సర్వజ్ఞత మున్నగు ఉత్కృష్టగుణముల సమూహముడగు మూర్తి
గల జగదంబకు ప్రణామము. అహ్మ! జగము నీవలన నావిర్భవించి
(జన్మించి) నది గదా! అటులే నీ ప్రపంచము నీయందే లీన (సూక్ష్మ)
మగును.

త్వద్విద్యానాతఃఫలందాతు—మీశ్వరోఽపి స శక్నుయాత్ ।

జస్మప్రభృతి దేవేశి—జనోయం తద్విదుపాశ్రితః॥ 18-

ఇందువలన తేలిక దేమనఁగా? అదిశక్తి! నిన్ను నిరాకరించినచో
పరమేశ్వరుడు గూడ పుణ్యఫలము నొసగుటకు సమర్థుడు కాకుండును,
ఈ మానవుడు (నేను) పుట్టినప్పటినుండి నిన్నాక్రయించినవాడు

అతోఽస్మి తవ భక్తస్య—నిర్భర్యయ మనోరథమ్ ।

కావున ఈ నీ భక్తుని కోరికను నెరవేర్చుము:

సదాశివ ప్రార్థన.

పంచపక్షోర్ దశఘ్నః శుద్ధస్పటిరసన్నిధః॥ 19
వర్ణబ్రహ్మరక్షాదేహో, దేవః సకల నిష్కళః ।

శివమూర్తి సమారూఢః -

శాంత్రతీతః సదాశివః॥

20

భక్త్యా మయాఽర్చితో మహ్యం -

ప్రార్థితం శం ప్రయచ్ఛతు॥

ఐదు ముఖములు. పదిచేతులు పరిశుద్ధమైన స్పటికపువన్నె గల వాడు; అకారాదివర్ణ (అక్షర) ములు సద్యోజాతాదిపంచబ్రహ్మసముదాయము (తేక)వేదము కళలు శరీరముగ గలవాడు; కళల (ముప్పది యారు తత్త్వ విభాగముల) తో కూడియు నిష్కళుడై యుండువాడు శివతత్త్వములో చేరియుండువాడు: శాంత్రతీతపదవి సధిష్ఠించినవాడు నగు సదాశివుడు - భక్తిని నాచే పూజింపఁబడినవాడై నేను కోరిన శుభమును నా కొసఁగుగాత!

మహాలక్ష్మీ ప్రార్థన.

సదాశివాంకమారూఢా-శక్తిరిచ్ఛా శివాహ్వాయా
జననీ సర్వలోకానాం-ప్రయచ్ఛతు మనోరథం।

సదాశివుని ఒడిలో కూర్చున్న ఇచ్చాళక్తియు, సమస్త ప్రాణులకు
తల్లియు నగు శివ యను పేరుగల అమ్మ - నా యభీష్టమును నెరవేర్చు
గాత!

కుమార వినాయక మూలరూప పార్థిన.

శివయో ర్దయితౌ పుత్రౌ - దేవౌ హేరంబషణ్ముఖౌ॥

శివానుభావౌ సర్వజ్ఞౌ - శివజ్ఞానామృతాశినౌ ।

తృప్తౌ పరస్పరం సిద్ధౌ -

శివాభ్యాం నిత్యసత్కృతౌ॥ 23

సత్కృతౌచ సదా దేవౌ

బ్రహ్మదైవి స్త్రిదశై రపి ।

సర్వ లోకపరిత్రాణం-కర్తు మభ్యుదితౌ సదా॥24

సేవ్యాచారతారం కుర్వంతౌ -

స్వాంశభేదై రనేకశః ।

తా విమౌ శివయోః పార్శ్వే -

నిత్య మిత్థం మయాఽర్చితౌ॥

25

తయో రాజ్ఞాం పురస్కృత్య -

ప్రార్థితం మే ప్రయచ్ఛతామ్॥

పార్వతీ పరమేశ్వరుల ప్రియపుత్రులు, శివశక్తులతో సమానమగు వైభవము గలవారు. సర్వజ్ఞులు, శివజ్ఞాన మనెడు ఆమృతము, గ్రోలుచు తృప్తిపడువారు, ఒండొరులపై ప్రేమగలవారు, పార్వతీ పరమేశ్వరులచే ఎల్లకాలము అభినందింపబడువారు, బ్రహ్మతీ దేవతలచే ఎలప్పుడు ప్రార్థింపబడువారు, లోకముల నన్నిటిని కాపాడుటకు సర్వదా సంసిద్ధులగువారు, మరియు తమ నానావిధములగు అంశలతో స్వేచ్ఛగా నవతరించువారు నగు వినాయకుడు కుమారస్వామియు పార్వతీ శంకరుల ప్రక్కన నిత్యము నాచే పూజింపబడువారై శక్తిశివుల యానతి (అజ్ఞ) నవలబించి నా కోర్కె నొనగొడురు గాక!

పంచబ్రహ్మ పార్శ్వప

శుద్ధస్పటిక సంకాశ మీశానాభ్యం సదాశివం॥

మూర్ధాభిమానినీ మూర్తిః శివస్య పరమాత్మనః।

శివార్చనరతం శాంతం,

శాంతబ్రతీతం ఛ మాస్థితమ్॥

27

పంచాక్షరాంతిమం బీజం తలాభిః పంచభిర్మృతం।

ప్రథమావరణే పూర్వం శక్త్యానహ సమర్చితమ్॥

పవిత్రం పరమం బ్రహ్మ

ప్రార్థితం మే ప్రయచ్ఛతు।

శుద్ధమైన స్పటికమువలె ప్రకాశించునది, పరమాత్మయగు శివుని శిరస్సుపై అభిమావము గలదియు, శివార్చనలో ఆసక్తి కలదియు, శాంతమైనదియు, శాంత్యతీతకళయందు ప్రతిష్ఠింపఁబడినదియు, ఆకాశ మండలమునందు నివసించునదియు, శివపంచాక్షరీమహామంత్రములో ఐదవదైన “య” అను ఓజాక్షర మగునదియు, ఐదు కళలతో కూడియుండునదియు, అన్నిటికింటి ముందు మొదటి ఆవరణమునంతు శక్తితోకూడ పూజింపఁబడినదియు, పవిత్రము, పరబ్రహ్మమునగు సదాశివునిజెందినట్టి ఈశానమను పేరుగల మూర్తి నా యభీష్టమును నెరవేర్చుగాక !

బాలసూర్యప్రతీకాశం

పురుషోభ్యం పురాతనమ్॥

29

పూర్వపక్తాభిమానం చ

శివస్య పరమేష్ఠినః।

శాంత్యాత్మకం మరుత్సంస్థం

శంభోః పాదార్చనే తరమ్॥

30

ప్రథమం శివభీజేషు

కళాను చ చతుష్కళం।

పూర్వభాగే మయా భక్త్యా

శక్త్యా సహ సమర్చితమ్॥

31

పవిత్రం పరమం బ్రహ్మ

ప్రార్థితం మే ప్రయచ్ఛతు।

ప్రాతఃకాల సూర్యునివలె అరుణకాంతులతో విరాజిల్లునది,
 పరమేశ్వరియగు శివుని పూర్వ ముఖమునందు అభిమానము గలదియు,
 శాంతికళాస్వరూపము గలదియు, వాయుమండలమునందు ఉండునదియు,
 శివుని పాదకమలముల నర్చించునదియు, శివమంత్రపీఠములలో మొదటి
 దైన “న” అను పీఠాక్షరమగునదియు, కళలలో నాలుగు కళలు
 గలదియు పూర్వదిశయందు శక్తితోగూడ నాచే పూజింపబడినదియు,
 పవిత్రము పరబ్రహ్మంబు నగు పురాతనమైన తత్పురుషమును పేరుగల
 మూర్తి - నా ప్రార్థితమును సఫలము జేయుగాక!

అంజనాద్విప్రతీకాశ-మఘైరం ఘోరవిగ్రహం॥ 32
 దేవస్య దక్షిణం పక్ష్మం-దేవదేవపదార్చకం।

విద్యాపదం సమారూఢిం వహ్నిమండలమధ్యగం॥ 33
 ద్విత్వీయం శివవీజేషు-తళాస్పష్టకళాన్వితమ్।

శంఖో ర్దక్షిణదిగ్భాగే-శక్త్యా సహ సమర్చితం॥ 34
 పవిత్రం పరమం బ్రహ్మ-ప్రార్థితం మే ప్రయచ్ఛతు

కాటుక మున్నగుదానిఁబోలిన వన్నె గలదియు. భయంకర
 స్వరూపంబు, మహాదేవుని పాదపద్మముల నర్చించునదియు, విద్యాపదము
 నధిష్ఠించినదియు, అగ్నిమండలమధ్యయందుండునదియు. శివమంత్ర
 పీఠములలో రెండవదైన “మ” అను పీఠాక్షరమగునదియు. కళలలో
 ఎనిమిది కళలతోకూడినదియు, దక్షిణదిగ్భాగమునందు శక్తితోకూడ
 పూజింపబడినదియు, పవిత్రము పరబ్రహ్మంబునగు శంకరుని దక్షిణ

అ ఘోరముఖము - నేను అడిగిన కోర్కె నొనఁగుగాక!

కుంకుమ ఖేదసంకాశం-వామాః శ్రిం శర వేషధృక్ || 35
పక్తి ముత్తర మీశస్య-ప్రతిష్ఠాయాం ప్రతిష్ఠితం,

వారిమండలమధ్యస్థం-మహాదేవార్చనే రతమ్ || 36
తురీయం శివభీజేభు-త్రయోదశపశాన్వితం,

దేవసోత్తరదిగ్భాగే-శక్త్యా సహ సమర్పితమ్ || 37
పవిత్రం పరమం బ్రహ్మ-పార్థితం మే ప్రయచ్ఛతు ।

పరమేశ్వరుని ఉత్తరముఖము - కుంకుమపొడిబోలిన
సుందరన్వరూపముతో విరాజిల్లుచు. వామదేవుడను పేరుతో ప్రతిష్ఠయను
కళయందు నెలకొని, ఉదకమండలము నడుమనున్నదై శివమంత్ర
పీఠములలో నాలుగవదైన "వా" అను పీఠాక్షరముగా పవమాడు
కళలతో కూడినదై - మహాదేవునకు ఉత్తరదిశయందు శక్తితోసహ
ఆరాధింపఁబడుచుండును. పవిత్రము సరమంబునగు వామదేవబ్రహ్మము
నా ప్రార్థితము నొనఁగుగాక!

శం. కుందేందు ధవళం-సద్యాః శ్రిం సౌమ్యలక్షణం || 38
శివస్య పశ్చిమం పక్తిం-శివపాదార్చనే రతం ।

నిష్కృతిపదనిష్కృచ-ప్రతివార్తిం సమపస్థితమ్॥ 39

తృతీయం శివబీజేఽను-తశాభి శాచ్చష్టభిర్వృతం।

దేవస్య పశ్చిమే భాగే-శక్త్యాసహ సమర్చితమ్॥ 40

పవిత్రం పరమం బ్రహ్మ-పార్థితం మే ప్రయచ్ఛతు।

శంఖమువలె, మొల్లపువ్వుమువలె, చంద్రునివలె తెల్లనిదియు,
కాంతస్వరూపముగలదియు, నివృత్తికళయందు నివసించునదియు,
భూమండలస్థితంబు, శివమంత్రబీజములలో మూడవదైన “శి” అను
బీజాక్షరమగునదియు, ఎనిమిది కళంతో కూడియుండునదియు, శివుని
పాదారవిందముల నర్పించుటలో ఆసక్తికలదియు, దేవుని పశ్చిమ
దిశయందు శక్తితోగూడ పూజింపఁబడునదియు, వనిత్రము పరమంబునగు
శివుని పశ్చిమ సద్యోజాత ముఖము - నా కోర్కె నిడుగాక!

శక్తి శివాంగ ప్రత్యంగ ప్రార్థన.

శివస్య చ శివాయాశ్చ-హృన్మాత్ప్రీతి శివభావితే॥ 41

తయో రాజ్ఞాం పురిస్కృతర్చితే మే కామం ప్రయచ్ఛ
తామ్।

శక్తి హృదయములగు మూర్తులు రెండు - నాచే శివునిగా
భావింపఁబడుచున్నవి. అట్టి ఆకారములు . శక్తి శివుల ఉత్తరువును
ముందిడుకొని - నా మనోభీష్టమును నెరవేర్చుగాక!

శివస్య చ శివాయా శ్చ-శిఖామూర్తి శివాశ్రితే॥ 42
సత్కృత్య శివయో రాజ్ఞాంతే మే కామం ప్రయచ్ఛ
తామ్।

శివునియొక్కయు ఆదిశక్తియొక్కయు శిఖ (సిగ) లనెడు
మూర్తులు - శివునాశ్రయించి యుండునవి. అట్టివి ఆదిదంపతుల
యానతిని స్వీకరించి నా యభిలషితము నొనఁగుగాక!

శివస్య చ శివాయా శ్చ-వర్తమా శివభావితే॥ 43
సత్కృత్య శివయో రాజ్ఞాంతే మే కామం ప్రయచ్ఛ
తామ్।

పరమేశ్వరునియొక్కయు లలితా త్రిపుర సుందరీ మహాదేవి
యొక్కయు భక్తులను రక్షింపఁబూనిన కవచములు రెండు - శివునిగా
ధ్యానింపఁబడునట్టివి. అట్టి శివాశేవకవచములు శక్తిశివుల శాసనమును
సన్మానించి నా కోర్కె నీడేర్చుగాక!

శివస్య చ శివాయా శ్చ-నేత్రమూర్తి శివాశ్రితే॥ 44
సత్కృత్య శివయో రాజ్ఞాంతే మే కామం ప్రయచ్ఛ
తామ్।

శక్తి శివుల నేత్రమూర్తులు రెండు - శివు నాశ్రయించినవియై
ఆ యాదిదంపతుల యానతి నవలంబించి నా యభీష్టము నొనఁగుగాక!

అస్త్రీమూర్తి చ శివయో-ర్నిత్య మర్చనతత్పరే॥ 45
సత్కృత్య శివయో రాజ్ఞాం-తే మే కామం ప్రయచ్ఛ
తామ్ ।

శక్తి శివుల ఆయుధజాతము అనెడు మూర్తులు రెండు - పార్వతీ
పరమేశ్వరుల నెల్లకాలము పూజించుటలో నిండు మనస్సు గలిగియుండు
నవి. అట్టి అస్త్రీమూర్తులు శివశక్తుల ఆజ్ఞను పురస్కరించుకొని నా
యథిలషితము నొనఁగుగాక!

శివపరివారప్రార్థన.

వామో జ్యేష్ఠస్తథా రుద్రః-కాలో వికరణ స్తథా॥ 46
బలో వికరణ శైవః-బలప్రమథనః పరః ।

సర్వభూతస్య దమన-స్త్రాద్యశా శ్చాష్టశక్తయః॥ 47
'పార్థితం మే ప్రయచ్ఛంతు-శివయో రేవ శాసనాత్ ।

వాముఁడు, జ్యేష్ఠుఁడు, రుద్రుఁడు, కాలుఁడు, వికరణుఁడు, బల
కరణుఁడు, బలప్రమథనుఁడు, సర్వభూతదమనుఁడు, అను-పరమేశ్వ
రుని-ఎనిమిది మూర్తులు-మరియు వీరి శక్తులగు-వామ, జ్యేష్ఠ, రుద్రాణి,
కాళి, వికరణి, బలవికరణి, బలప్రమథని, సర్వభూతదమని-అను దేవీ
మూర్తులు ఎనిమిదియు శక్తి శివులయొక్క శాసనము ననుసరించి నా
కోర్కెను త్వరతో ఫలింపజేయుగాక!

ద్వితీయావరణము.

శివగణ ప్రార్థన.

అథానంత శ్చ సూక్ష్మ శ్చ - శివశ్చాప్యేకనేత్రకః॥ 48
ఏకరుద్ర స్త్రిమూర్తి శ్చ-శ్రీకంఠశ్చ శిఖండికః।

తథాఽష్టౌ శక్తయ స్తేషాం-ద్వితీయావరణేఽర్చితాః॥
తే మే కామం ప్రయచ్ఛంతు-శివయో రేవ శాసనాత్।

అనంతుడు, సూక్ష్మడు, శివుడు (లేక) శివోత్తముడు, ఏక
నేత్రుడు, ఏకరుద్రుడు, త్రిమూర్తి, శ్రీకంఠుడు, శిఖండియు అను
ఎనమందుగురు, మరియు నవ్వారి అష్టశక్తులగు అనంత, సూక్ష్మ, శివ
(లేక) శివోత్తమ, ఏకనేత్ర, ఏకరుద్ర, త్రిమూర్తి, శ్రీకంఠి, శిఖండిని
యను ఎనిమిది దేవీమూర్తులు-రెండవ ఆవరణమునందు పూజింపబడిన
వై, శక్తిశివుల అజ్ఞను పాటించి నా యభిలషితము నీడేర్చుగాక!

ద్వితీయావరణము ముగిసెను.

తృతీయావరణము.

భవాదిశివమూర్తి ప్రార్థన.

భవాద్యామూర్తయశ్చాష్టౌ తాసా మపిచ శక్తయః॥ 50
మహాదేవాదయ శ్చాన్యే-తథైకాదశ మూర్తయః।

శక్తిభిః సహితాః సర్వైః-తృతీయావరణే స్థితాః॥ 51
సత్కృత్య శివయో రాజ్ఞాం-దిశంతు ఫల మీప్సి తమ్।

“భవ శర్వ ఈశాన పశుపతి రుద్ర ఉగ్ర భీమ మహాదేవులు”
అను ఎనిమిది మూర్తులు - అవ్వారి అష్టశక్తులును, 1. మహాదేవుడు,
2. శివుడు. 3. రుద్రుడు, 4. శంకరుడు, 5. నీలలోహితుడు,
6. ఈశానుడు, 7. విజయుడు, 8. భీముడు, 9. దేవదేవుడు,
10. భవోద్భవుడు, 11. కపర్ధినుడు నను పదునొకడు (ఏకాదశ)
మూర్తులు - తమ తమ శక్తులతోకూడి తృతీయావరణమునందుండువారు.

అట్టి ముప్పదివినమందుగారు - శక్తిశివుల యనుమతిని స్వీకరించి
నా యాభీష్టఫలము నొనగరుదురుగాక!

వృషభేశ్వరప్రార్థన.

వృషరాజో మహాతేజా-మహామేఘసమస్వనః॥ 52
మేరుమందర కైలాస-హిమాద్రి శిఖరోపమః।

సితాభ్రశిఖరాకార-కకుదా పరిశోభితః॥ 53
మహాభోగీంద్ర కల్పేన-వాలేన చ విరాజితః।

రక్తాస్య శృంగచరణో-రక్తప్రాయవిలోచనః॥ 54
పీచరోన్నత సర్వాంగః-సుచారుగమనోజ్వలః।

ప్రశస్తలక్షణః శ్రీమాన్-ప్రజ్వలన్మణిభూషణః॥ 55
 శివప్రియః శివానందః-శివయో ర్ధ్వజవాహనః।

తథా తచ్చరణన్యాస-పావితాపరవిగ్రహః॥ 56
 గోరాజపురుషః శ్రీమాన్-శ్రీమచ్ఛాలవరాయుధః।

తయోరాజ్ఞాం పురస్తత్య-న మే కామం ప్రయచ్ఛతు॥

గొప్ప ప్రభావముగల ఎద్దుల తేడు (వృషభేశ్వరుడు) పెద్ద మబ్బు (మేఘము) తో సమానముగ ద్వనించునది, మేరు మందర కైలాస హిమాలయ పర్వతముల శిఖరములవలె ఎత్తైన శరీరముడగు వన్నెతో నందారునదియు; తెల్లని మేఘముల శిఖరముబోలిన మూపురముతో రాణించునదియు; మహాసర్పరాజు (ఆదిశేషుని) వంటి తోకతో విలసిల్లునదియు; ముఖము కొమ్ములు కాళ్ళు నెఱ్ఱనివగునదియు; తఱచుగా నెఱ్ఱబాదు కన్నులుగలదియు; బలసిన ఎత్తైన సమస్త దేహము గలదియు; చక్కని సదతతో వెలుగునదియు; మంచి లక్షణముగలదియు; శివభక్తులందరిచే సత్కరింపబడునదియు; (శ్రీమాన్) తళతళ మెఱయు మణిభూషణములు గలదియు; పార్వతీవరమేశ్వరుల చరణ కమలముల స్పర్శచే పవిత్రమైన పృథ్విభాగము కలదియు, శివప్రియ మైనదియు; శక్తిశివులయందు ఆనక్తికలదియు; శక్తిశివులకు ర్ధ్వజము వాహనము గోవులజేందు రాజపురుషుడును; శ్రీమంతము వరాయుధము నైన త్రిశూలమును చట్టుకొనునదియునై యుండునది. అట్టి వృషభ రాజము-శక్తిశివుల యానదిగైకొని నా కోరికను సఫలముజేయుగాక!

నందీశ్వర ప్రార్థన.

నందీశ్వరో మహాతేజా-నగేంద్రతనయాత్మజః ।

సనారాయణకైరేద్ధైవై-ర్నిత్య మభ్యర్చ్య వందితః॥ 58

శర్వస్యాంతఃపురద్వారి-సార్థం పరిజనైః స్థితః ।

సర్వేశ్వరసమప్రభుః-సర్వానురవిమర్దనః॥ 59

సర్వేషాం శివధర్మాణా-మధ్యక్షత్వేభిషేచితః ।

శివప్రియః శివాసక్తః-శ్రీమచ్ఛాలవరాయుధః॥ 60

శివాశ్రితేషు సంసక్త-స్త్యనురక్తశ్చ తైరపి ।

సత్కృత్య శివయో రాజ్ఞాం-స మే కామంప్రయచ్ఛతు॥

గొప్ప మహిమ గలవాడు: పర్యత రాజపుత్రికయగు పార్వతీదేవికి
సమానునివంటివాడు: హరిబ్రహ్మాది దేవతలచే ఎల్లకాలము బూజింపఁ
బడుచు నమస్కరింపఁబడువాడు: శంకరుని అంతఃపురముదగు
ద్వారమున పరిజన (బలగ)ముతో కూడియుండువాడు: సర్వేశ్వరుడైన
శంకరునితో సమానమైన సామర్థ్యము గలవాడు: రక్కసులందరిని
దునుమాడువాడు: శివధర్మములగు భక్తురుబ్రాహ్మదాస శివవంశాక్షరి

జప శివలింగార్చనాదులను శ్రద్ధతో నాచరించు శివభక్తులందరియొక్క
యధికార పదవిపై నభిషేకింపఁబడినవాడు: సంపదచే విరాజిల్లు వరాయుధ
మగు శ్రీహరిమును కేలఁబట్టుకొనువాడు: శివభక్తులయందనురాగము
గలవాడు: శివభక్తులచే గౌరవింపఁబడువాడు: శివప్రియుడు: శివానక్తుడు,
నగు నందికేశ్వరుడు—నా యభీష్టమును నెరవేర్చుగాక!

శివగణాధీశ ప్రార్థన:

మహాకాలో మహాబాహు-ర్మహాదేవ ఇవాపరః।

మహాదేవాశ్రితానాం తు-నిత్యమేవాభిరక్షితా॥ 62

శివప్రియః శివానక్తః శివయో రర్చకః సదా।

సత్కృత్య శివయో రాజ్ఞాం-న మేదిశతు కాంక్షితమ్।

రెండవ మహాదేవుడనదగినవాడు, బలిష్ఠములైన భుజములు
గలవాడు నగు మహాకాలుడను శివగణాధీశుడు—శంకరునకు శరణా
గతులైన భక్తుల నెల్లకాలము కాపాడుచుండును.

శివప్రియుడు శివానక్తుడు శక్తి శివులను సదా పూజించువాడునగు
మహాకాలుడు—పార్వతీవర మేశ్వరులయొనరిని స్వీకరించి నా కోర్కెను
నెరవేర్చుగాక!

అదిశేష ప్రార్థన.

సర్వశాస్త్రార్థత త్వజ్ఞః-శాస్త్రా విష్ణోః పరా తనుః।
మహామోహాత్మ తనయో-మధుమాంసాసప్రపియః॥64

తయో రాజ్ఞాం పురస్కృత్య. స మే కామం ప్రయచ్ఛతు।

సమస్త శాస్త్రముల ముఖ్యార్థమును గుర్తించువాడు; నాగజాతిని
శాసించువాడు; నారాయణుని రెండవ స్వరూపంబు; మహామోహాత్మయగు
కద్రూదేవియొక్క కుమారుడు; మద్యమాంసములయందు మత్తు-పానీయ
ములయందు నభిదుచిగలవాడు సగు అదిశేషుడు-పార్వతీపరమేశ్వరుల
శాసనమును ముందిడుకొని నా ఇచ్చ నీదేర్చుగాక!

సప్తమాతృకా ప్రార్థన.

బ్రహ్మణీచైవ మా హేళీ-కౌమారి వైష్ణవీ తథా॥ 65
వారాహీ చైవ మా హేంద్రీ-చాముండా చండవిక్రమా।

ఏతావై మాతరః సప్త-సర్వలోకస్య మాతరః॥ 66
ప్రార్థితం మే ప్రయచ్ఛంతు-పరమేశ్వరశాసనాత్।

బ్రహ్మణీ, మాహేశ్వరి, కౌమారి, వైష్ణవి. వారాహీ, మాహేంద్రీ,
చండవిక్రములగు చాముండాదేవి యను సప్తమాతృకలు-చరాచర

ప్రపంచమునకు తల్లులవంటివారు. పరమేశ్వరుని యాజ్ఞ సనుసరించి
వీరు-నేనుకోరిన వస్తువు నిత్తురుగాక!

విఘ్నేశ్వర ప్రార్థన.

మత్తమాతంగవదనో-గంగోమాశంకరాత్మజః॥ 67

ఆకాశదేహో దిక్ బాహుః సోమసూర్యాగ్నిలోచనః॥

ఐరావతాదిభి ర్దివ్యైర్దిగ్గజై ర్నిత్య మర్చితః॥ 68

శివజ్ఞానమదోద్భిన్న-స్త్రిదశానా మవిఘ్నకృత్॥

విఘ్నకృచ్చాసురాదీనాం-విఘ్నేశః శివభావితః॥ 69

సత్కృత్య శివయోరాజ్ఞాం-స మే దిశతు కాంక్షితం॥

మరించిన ఏనుగుమొగము గలవాడు: గంగాపార్వతీ శంకరుల
తనయుడు; ఆకాశము శరీరముగ, దిశలు భుజములుగ, సూర్యచంద్రా
గులు నేత్రములుగ గలవాడు; ఐరావతము మొదలగు దిగ్గజములచే
నిత్యము పూజింపఁబడువాడు, శివజ్ఞానము అను మదమును తన
శరముపై నుండి ప్రవహింపఁజేయువాడు; అమరుల విఘ్నముల(బాటదోలు
వాడు, అసురులు మున్నగు లోకకంటకులు తలపెట్టు కార్యములకు
అటంకములను కల్పించువాడు శివుని సంభావించువాడు నగు
విఘ్నేశ్వరుడు-శక్తిశివుల యానతిని నా కోర్కె నీడేర్చుగాక!

కార్తికేయ ప్రార్థన.

షణ్ముఖః శివసంభూతః-శక్తివజ్రధరః ప్రభుః॥ 70

అగ్నేశ్చ తనయో దేవో-హ్యపర్ణాతనయః పునః।

గంగాయాశ్చ గణాంబాయాః-కృత్తికానాంతథై చ 71

విశాఖేన చ శాఖేన-నై గమేయేన చావృతః।

ఇంద్రజిచ్చేంద్రసేనానీ-స్తారకాసురజిత్తథా॥ 72

శైలానాం మేరుముఖ్యానాం-వేధకశ్చ స్వతేజసా।

తప్తచామీకరప్రఖ్యః-శతపత్రదశేక్షణః॥ 73

కుమారః సుకుమారాణాం-రూపోదాహరణం మహత్

శివప్రియః శివానత్తః-శివపాదార్చకః సదా॥ 74

సత్కృత్య శివయోరాజ్ఞాం-స మే దిశతు కాంక్షితమ్,

అఱుమొగములు గలవాడు, చంద్రశేఖరునివలన జన్మించినవాడు
శక్తిని పజ్జమును కేలదాల్చువాడు, చరాచరప్రపంచాధిపతియు, అగి
పుత్రుడు, పార్వతీతనయుడు, గంగాదేవికి అరుగురు కృత్తికలకును
ప్రియకుమారుడు, విశాఖుడు శాఖుడు నైగమేయుడు ననువారు
అచరులుగ గలవాడు, దేవేంద్రునోడించినవాడు, సందర్భానుసారముగా

వేల్పులజేడునకు సేనాధిపతియై నహకరించువాడు, తారకాసురుని సంహరించినవాడు, మేడుపు మున్నగు పర్యతములను తన శక్తితో భేదించినవాడు, కాచబడిన బంగరువన్నె శరీరముగలవాడు, వికసించిన కమలములవంటి కన్నులుగలవాడు, సుకుమారుల రూపమునకు గొప్ప ఉదాహరణమగువాడు, శివప్రియుడు, శివునియందు భక్తిగలవాడు, ఎల్లకాలము శివుని చరణకమలముల నర్చించువాడు నగు కుమారస్వామి-శక్తి నదాశివుల ఉత్తరువు ననుసరించి నేను కోరు వస్తువు నొనఁగుగాక!

జ్యేష్ఠాదేవి ప్రార్థన.

జ్యేష్ఠా పరిష్ఠా వరదా-శివయో ర్యజనే రతా॥ 75
తయో రాజ్ఞాం పురస్కృత్య-సా మే దిశతు కాంక్షితం!

దేవేరులలో మిన్న, పరప్రదాయిని. పార్వతీపరమేశ్వరుఁ
నారాధించుటయందు ఆనక్తికలదియు నగు జ్యేష్ఠాదేవి -శక్తిశివుల
యాదేశమును ముందిడుకొని నా యభీష్టము నీడేర్చుగాత!

రుద్రాణి ప్రార్థన.

తైలోక్యవందితా సాక్షా-దుల్కాకారా గణాంబికా 76
జగత్సృష్టి వివృద్ధ్యర్థం-బ్రహ్మణాఃభ్యర్థితా శివాత్,

శివాయాః ప్రవిభక్తాయా-భృవోరంతరనిఃసృతా॥ 77
దాక్షాయణీ సతీ మేనా-తథా హైమవతీ హ్యుమా.

కౌశిక్యాశ్చైవ జననీ-భద్రకాళ్యా స్తథైవ చ॥ 78

అపర్ణాయాశ్చ జననీ-పాటలాయా స్తథైవ చ।

శివార్చనరతా నిత్యం-రుద్రాణీ రుద్రవల్లభా॥ 79

సత్కృత్య శివయో రాజ్ఞాం-సా మే దిశతు కాంక్షితమ్।

దివిటివంటి స్వరూపముగలదియు; ముల్లోకజనముచే మ్రొక్కబడునదియు; జగమును పుట్టించి పెంపొందిచుటకై బ్రహ్మదేవునిచే ప్రార్థింపబడినదై శివునినుండి వేటుపడినట్టి అదిశక్తియొక్క కనుబొమల నడిమినుండి జన్మించినదియు; దాక్షాయణీదేవి నతీదేవి మేనాదేవి హిమవంతుని కుమార్తెయగు ఉమాదేవి మున్నగు రూపములతో నొప్పారునదియు; కౌశికి భద్రకాళి అపర్ణ పాటల యనువారికి జననియునగు గణాంబికాదేవి-నిత్య శివార్చనజేయుచు రుద్రవల్లభ రుద్రాణి యనబఱుగుచు శక్తిశివుల యానతిని స్వీకరించి నా మనోహంభను ఫలింపజేయుగాక!

చండేశ్వరాది ప్రార్థన.

చండః సర్వగణేశానః-శంభోర్వదనసంభవః॥ 80

సత్కృత్య శివయో రాజ్ఞాం-సమే దిశతు కాంక్షితమ్।

శంకరుని నోటినుండి పుట్టినవాడు, శివగణముల నన్నిటిని శాసించువాడు నగు చండుడు, ఋషభమునీంద్రుడును, పార్వతీ పరమేశ్వరుం శాసనమును సత్కరించి నా ఈప్సితము నొసగుగాక!

పింగళో గణపః శ్రీమాన్-శివాసక్తః శివప్రియః 81
ఆజ్ఞయా శివయో రేవ-సమే కామం ప్రయచ్ఛతు।

శివవిభూతి శివునియందు భక్తియు గలవాడు శివప్రియుడు నగు
పింగళుడను గణాధిపతి-పార్వతీపరమేశ్వరుల శాసనమున నాకు వలయు
కోరిక నీడేర్చుగాక!

భృంగీశో నామ గణపః-శివారాధనతత్పరః॥ 82
ప్రయచ్ఛతు సమే కామం-పత్యురాజ్ఞాపురఃసరమ్।

శివు శారాధించుటలో నిండు మనస్సుగల భృంగీశుడను ఒకానొక
గణపాలుడు-తన వ్రభువుయొక్క ఉత్తరువు ననుసరించి నేను కోరు
వరము నొసఁగుగాక!

వీరభద్రేశ్వర ప్రార్థన.

వీరభద్రో మహాతేజా-హిమకుందేందు సన్నిభః॥ 83
భద్రకాళీ ప్రియో నిత్యం-మాతృశాంతాం చాభిరక్షితా।

యజ్ఞస్య చ శిరోహర్తా-దక్షస్య చ దురాత్మనః॥ 84
ఉపేంద్రేంద్రయమాదీనాం-దేవానా మంగతక్షకః।

శివస్యానుచరః శ్రీమాన్-శివశాసనపాలకః॥ 85
శివయోః శాసనాదేవ-స మే దిశతు కాంక్షితమ్।

మంచు, మొల్లపుష్పము, చందమామ అనువానిఁబోలిన మేనువన్నె
గలవాడు, గొప్ప మహిమతో రాజించువాడు, భద్రకాళి యను అమ్మవారి
భర్తయు, “బ్రాహ్మ మహేశ్వరి కౌమారి వైష్ణవి వారాహి ఇంద్రవాణి
చాముండి” అను సప్తమాతల నెల్లకాలము రక్షించువాడు, దురాత్ముడగు
దక్షప్రజాపతి యొక్కయు ఆతని యజ్ఞముయొక్కయు తలను నటుకు
వాడు, ఉపేంద్రుడు (విష్ణువు) దేవేంద్రుడు యమధర్మరాజు మున్నగు
వారి శరీరములను మర్దించువాడు, శివుని యనుచుండు, శివాజ్ఞను
శిరసావహించువాడు, శ్రీమంతుడు నగు పరభద్రస్వామి

గౌరీశంకరుల యానతి ననుసరించి నా మనోవాంఛను సఫలము
జేయుగాక!

సరస్వతీలజ్ఞాది ప్రార్థన

సరస్వతీ మహేశస్య-వాక్ సరోజ సముద్భవా॥ 86
శివయోః పూజనే సక్తా-సామే దిశతు కాంక్షితమ్।

మహేశ్వరుని ముఖకమలమునుండి యావిర్భవించినదియు శక్తి
నదాశివుల నారాధించునదియు నగు సరస్వతీదేవి-నాకోర్కె నీదేర్చుగాక!

విష్ణోర్వక్షః స్థితాలక్ష్మీః-శివయోః పూజనే రతా॥ 87
శివయోః శాసనా దేవ-సామే దిశతు కాంక్షితమ్।

నారాయణుని వక్షఃస్థలమునందు విరాజిల్లునది, పార్వతీ
పరమేశ్వరుల నర్పించుటయందు ఆనక్తి గలదియు నగు లక్ష్మీదేవి-శక్తి

శివుల యుత్తరువుగైకొని నా యలిలషితము నొనగుగాక!

మహామోటి మహాదేవ్యాః-పాదపూజా పరాయణా॥ 88
తస్యాఏవ నియోగేన-సామే దిశతు కాంక్షితమ్.

దేవీమూర్తులలో గొప్పదైన పార్యతీదేవి యొక్క పాదపద్మములను పూజించుటలో ఆనక్తి కలిగియుండు “మహామోటి” అను దేవత ఆ యమ్మ యానతిచేతనే నా కోరిక నీడేర్చుగాక!

కౌశికీ సింహ మారూఢా-పార్వత్యాః పరమానుతా॥ 89
విష్ణోర్నిద్రా మహామాయా-మహామహిషమర్దినీ.

నిశుంభశుంభ సంహర్త్రి-మధుమాంసాసవప్రియా॥ 90
సత్కృత్య శాననం మాతుః-సామే దిశతు కాంక్షితమ్.

పార్యతీదేవి యొక్క కుమారైలలో శ్రేష్ఠురాలగు కౌశికీదేవి; విష్ణు మూర్తి యొక్క మోగ నిద్రయగు మహామాయాదేవి; మహామహిషాసురుని సంహరించినట్టి మహాలక్ష్మీదేవి; తేనె, పండ్లలోనిగుఱ్ఱు, ఫలరసము అను వానినిఁ గ్రోలునది, నిశుంభశుంభులఁ దునుమాడునదియునగు మహా సరస్వతీదేవియువగు దుర్గాదేవి జగజ్జననియైన ఆదిశక్తిఁదగు ఆజ్ఞను పురస్కరించుకొని నా మనోవాంఛితమును ఫలింపఁజేయుగాక!

రుద్రగణ ప్రార్థన

రుద్రా రుద్రసమప్రఖ్యాః-ప్రమథాః ప్రథితౌజుసః॥ 91

భూతాఖ్యాశ్చ మహావీర్యా-మహాదేవ సమప్రభాః ।

నిత్యముక్తా నిరుపమా-నిర్ద్వంద్వా నిరుపప్లవాః ॥ 92
సశక్తయః సానుచరాః-సర్వలోకసమస్కృతాః ।

సర్వేషామేవ లోకానాం-సృష్టినంహరణక్షమాః ॥ 93
పరస్పరానురక్తాశ్చ-పరస్పరమనువ్రతాః ।

పరస్పరే మతిస్నిగ్ధాః-పరస్పర సమస్కృతాః ॥ 94
శివప్రియతమా నిత్యం-శివలక్షణలక్షితాః ।

సౌమ్యాః సౌరాస్తథామిత్రాః శాంతరాశః
ద్వయాత్మకాః ॥ 95

విరూపాశ్చ సురూపాశ్చ-నానారూపధరాస్తథా ।

సత్కృత్యశివయోరాజ్ఞాం-తేమేకామందిశంతువై ॥ 96

రుద్రునితో నమానమైన ప్రసిద్ధి, సర్వజనవిదితమగు బలము, నిపు పరాక్రమము, మహాదేవప్రతిభతో సరిదూగు ప్రభావంబు గలిగినట్టి రుద్రగణములు-ప్రమథులనియు దేవయోని విశేషములగు భూతములనియు పేర్కొనఁబడును. అట్టివారు-నిత్యముక్తులు, (పునరావృత్తి రహితముగ కాశ్యతశివానందము ననుభవించువారు) నమానులు లేనివారు, ఒకరియందొకరు వైరము లేనివారు, ప్రకృతి సంబంధములగు బాధలు లేనివారు, తమతమ శక్తులతో అనుచరులతోడను కూడియుండు

వారు, లోకములన్నిటియందు నమస్కరింపఁబడువారు, సురాసుర మాన
వాది ప్రపంచమును పుట్టించుటయందు గిట్టించుటయందును సమర్థులగు
వారు, ఒకరియందు మరియొకరు అనురాగముగలిగి ఒకరినొకరు అనున
రించుచు అన్యోన్య స్నేహముతో విరాజిల్లుచు ఒకరినొకరు నమస్కరించు
వారు, పరశివునకు అత్యంత ప్రీయులు, శివుని లక్షణములగు భస్మ
రుద్రాక్షదారణాదులతో గుర్తింపఁబడువారు, శాంతస్వభావులు, ఉగ్ర
చిత్తులు, శాంతము ఉగ్రంబు కూడియుండువారు, శాంతస్వభావుల
యొక్కయు ఉగ్రచిత్తులయొక్కయు మధ్యవర్తులగువారు, వికృతరూపము
గలవారు, చక్కని రూపము గలవారు, పలురకములగు వేషముల
దాల్చువారుగ నుండురు.

ఇట్టి రుద్రగణములు-ఆదిపరాశక్తి యొక్కయు, శక్తి విశిష్టుడై
పరమాత్మగా ముముక్షువులచే నుపాసింపబడు పరశివుని యొక్కయు
ఉత్తరువుగైకొని నా యభీష్టమును తత్కాలముననే సిద్ధింపఁజేయుదురు
గాక!

దేవీపరిచారికా ప్రార్థన.

దేవ్యాః ప్రియసఖీవర్గో-దేవీలక్షణ లక్షితః।
సహితో రుద్రకన్యాభిః-శక్తిభిశ్చాప్యనేకశః॥ 97

తృతీయాపరణే శంభో-ర్భక్త్యా నిత్యం సమర్చితః।
సత్కృత్య శివయోరాజ్ఞాం-సమేదిశతు మంగళమ్॥ 98

అమ్మవారికి ప్రియమైన సఖురాండ్ర (చెలికత్తెల) సమూహము-

దేవియొక్క కస్తూరి తిలకధారణాది చిహ్నములతో గుర్తింపబడునది. అట్టి నవీవర్గము-దుద్రకన్యలతోడను అనేక శక్తులతోడను కూడినదై శంకరుని తృప్తియావరణమునందు నిత్యము భక్తిచే పూజింపబడుచు- పార్వతీ పరమేశ్వరుల యానతి నవలంబించి నాకు శుభమును చేకూర్చు గాక!

చతుర్థావరణము

సూర్య ప్రార్థన

దివాకరో మహేశస్య-మూర్తిర్ద్దిప్తప్రసుమండలః।

నిర్గుణో గుణసంకీర్ణస్తద్భవ గుణకేవలః॥ 99

అవికారాత్మకశ్చాద్య-ఏకః సామాన్యవిక్రియః।

అసాధారణకర్మాచ-సృష్టిస్థితిలయక్రమాత్॥ 100

ఏవం త్రిధా చతుర్ధాచ-విభక్తః పంచధా పునః।

చతుర్థావరణే శంఖోః-పూజితశ్చ సహానుగైః॥ 101

శివప్రియః శివాసక్తః-శివపాదార్చనే రతః।

సత్కృత్య శివయో రాజ్ఞాం-సమే దిశతు

మంగళమ్॥ 102

సూర్యుడు-మహేశ్వరుని ఒకానొక మూర్తియగును. సూర్యుని వలయాకారము (మండలము) సుందరమై వెలుగుతో నిండియుండును. సూర్యభగవానుడు-ప్రాకృత గుణములు (ఆకలి దప్పి మున్నగునవి)

లేనివాడై-మిశ్రములగు సత్త్వరజస్తమో గుణముల నవలంబించినను
 శుద్ధసత్త్వగుణమాత్ర పరిపూర్ణుడై యుండును. ఎట్టి వికాతములేని
 స్వరూపము గలవాడై సమస్తజగత్కారణ మగుటచే ఏకమాత్రుడై
 యుండును. జగమున నిత్యము సాధారణముగ సంభవించు సృష్టి-
 సూర్యునిదేను; సృష్టి స్థితి లయములు సూర్యుని ఆసాధారణకర్మలు;
 ఇవిధము సూర్యుడు-మూడు నాలుగు ఐదు రూపములలో విభాగముఁ
 జేంది శివుని చతుర్థ (నాలుగవ) ఆవరణమునందు..తన అనుచరులతో సహా
 నాచే పూజింపఁబడుచు శివప్రియుఁడు శివభక్తుఁడునై శివుని చరణ కమ
 లముల నర్చించువాడు. అట్టి ఆదిత్యుఁడు-గౌరీశంకరుల ఉత్తరువు
 గైకొని నాకు శుభమును కలుగఁజేయుగాక!

సూర్యపరివార ప్రార్థన.

దివాకరషడంగాని-దీప్తాద్యాశ్చాష్టశక్తయః । [103
 ఆదిత్యో భాస్కరో భానూ-రవిశ్చేత్యనుష్ఠూర్వశః॥

అర్కోబ్రహ్మ తథా రుద్రో-విష్ణు శ్చాదిత్య
 మూర్తయః । [104
 విస్తరా సుతరా బోధి-న్యాయాన్యైవరాః పునః ॥

ఉషా ప్రభా తథా ప్రాజ్ఞా-సంధ్యా చేత్యపి
 శక్తయః । [105
 సోమాదికేతు పర్యంతా-గ్రహశ్చ శివభావితాః ॥

శివయో రాజ్యయా నున్నా-మంగళం ప్రదిశంతు
మే । [106

అథవా ద్వాదశాదిత్యా-స్తథా ద్వాదశ శక్తయః ॥

ఋషయో దేవగంధర్వాః-పన్నగాప్పరసాం
గణాః । [107

గ్రామణ్యశ్చ తథా యక్ష-రాక్షసాశ్చ సురాస్తథా ॥

సప్తసప్తగణాశ్చైతే-సప్తచ్ఛందోమయాహయాః ।

వాలఖిల్యాదయశ్చైవ-సర్వే శివపదార్చకాః ॥ 108

సత్కృత్య శివయో రాజ్ఞాం-మంగళం ప్రదిశంతు మే ।

సూర్యుని సంబంధముగల ఆరు అంగములు, దీప్త, సూక్ష్మ, జయ, భద్ర, విభూతి, విమల, అమోఘ, విద్యుతయను- అష్టశక్తులు, ఆదిత్యుడు, భాస్కరుడు, భానువు, రవి, అర్కుడు, బ్రహ్మ, రుద్రుడు, విష్ణువు నను ఆదిత్యమూర్తులు ఎనిమిది, విస్తర, సుతర, బోధిని, ఆప్యాయిని, ఉష, ప్రభ, ప్రాజ్ఞ, సంధ్య యను ఎనిమిది సూర్యశక్తులు; వంధ్యుడు మొదలుకొని కేతువు వరకుగల శివుని భావించువారునగు బ్రహ్మములు; శక్తి శివుల యానతికి బద్ధులై నాకు మేలు నొనగూర్తురు గాక !

ఇంతియేగాక పండెందుకొ ఆదిత్యులు, అవ్వారి ద్వాదశశక్తులు, ఋషులు, దేవతలు, గంధర్వులు, నాగులు, అవ్వరసలు, భేదరులు,

(గ్రామములు) యక్షులు, రాక్షసులు, సురలు, నప్త సంఖ్యగల నప్త
గణములు, ఏడు ఛందస్సులుగా నుండు అశ్వములు, వాలభిల్యులు
మున్నగు మునులు, వీరందరును శివపదార్పకులుగాన శక్తి శివుల కాన
నము ననుసరించి నాకు శుభమును చేకూర్చుదురాక !

బ్రహ్మైథ దేవదేవస్య-మూర్తి ర్భూమండలా

ధివః || 109

చతుఃషష్ఠి గుణైశ్వర్యో-బుద్ధితత్త్వై ప్రతిష్ఠితః ।

నిర్గుణో గుణసంక్తిర-స్తథైవ గుణకేవలః ॥ 110

అవికారాత్మకో దేవ-స్తతః సాధారణః పురః ।

అసాధారణపర్యాచ-సృష్టిస్థితిలయక్రమాత్ ॥ 111

ఏవం త్రిధా చతుర్థాచ-విభక్తః పంచథా పునః ।

చతుర్థావరణే శంఖోః-పూజితశ్చ సహానుగైః ॥ 112

శివప్రియః శివానక్తః-శివపాదార్చనే రతః ।

సత్కృత్య శివయో రాజ్ఞాం-నమే దిశతు మంగ

శమ్ || 113

దేవదేవుడైన శంకరుని మూర్తియగు బ్రహ్మదేవుడు భూమండల
మునకు అధిపతి యగును. అరువదినాలుగు గుణముల ఐశ్వర్యము గలిగి-

బుద్ధితత్త్వమునందు నెలకొనియుండును. ప్రాకృత గుణములు లేని వాడై సత్త్వరజస్తమో గుణనంపన్నుడు శుద్ధసత్త్వ గుణమాత్ర పరిపూర్ణుడు ఎట్టి వికారములేని వాడునై యుండును. బ్రహ్మజేవుని ముందు సురదానవ మానవాది | పక్షులు సామాన్యులు కాగా సృష్టి స్థితి లయ క్రమమున ఆతని కర్తవ్యము ఆసాధారణ మగును. ఇవిధము మూడు నాలుగు ఐదు విధములైన స్వరూపములయందు విబజింపబడి శివుని నాలుగవ అవరణమునందు అనుచరులతోకూడ నాచే వూజింపబడువాడు. శివప్రియుడు శివానకుడు శివపాదార్చనానకుడు సగు బ్రహ్మదేవుడు- శక్తిశివుల యాజ్ఞ ననుసరించి నాకు శుభమును చేకూర్చుగాక.

బ్రహ్మపరివార పౌర్ణవ.

హిరణ్యగర్భో లోకేశో-విరాటకాలశ్చ పూరుషః ।
సనత్కమారఃసనకః-సనందశ్చ సనాతనః ॥ 114

ప్రజానాం పతయ శ్చైవ-దక్షద్యాబ్రహ్మసూనవః ।
ఏకాదశ సపత్నీకా-ధర్మః సంకల్ప ఏవచ ॥ 115

శివార్చనరతాశ్చైతే-శివభక్తి పరాయణాః । [116
శివాజ్ఞావశగాః సర్వే-దిశంతు మమ మంగళమ్ ॥

హిరణ్యగర్భుడు, లోకేశుడు, విరాట్, కాలపురుషుడు, సనత్కమారుడు, సనకుడు, సనందనుడు సనాతనుడు, బ్రహ్మపుత్రులైన 11దవుడు,

2 రుచి, 3 భృగువు, 4 మరీచి, 5 అంగిరుడు, 6 పులస్త్యుడు, 7 పులహుడు, 8 క్రతువు, 9 అత్రి, 10 కశ్యపుడు, 11 వసిష్ఠుడునను-

పదునొకండుగురు ప్రజావతులు, 1 ప్రసూతి, 2 ఆకూతి, 3 త్యాతి, 4 సంభూతి, 5 ధృతి, 6 స్మృతి, 7 షమ, 8 నన్నతి, 9 ఆనసూయ, 10 అదితి, 11 ఆరుంధతియను తమ భార్యలతో కూడినవారై బ్రహ్మలోకమున నుందురు. ధర్మము సంకల్పంబు ననువానితో ముప్పదిరెండుగురు-శివునర్చించుటయందానక్తిగలిగి “శివుడే పరమాత్మ” యను పరాభక్తితో శివుని యానతికి బద్ధాంజులరై నాకు శుభము నొదవజేయుదురుగాక !

చత్వారశ్చ తథా వేదాః-సేతిహాసపురాణకాః । [117
ధర్మశాస్త్రాణి విద్యాభి-ర్వైదికీభిః సమన్వితాః ॥

పరస్పరావిరుద్ధార్థాః-శివస్య ప్రతిపాదకాః । [118
సత్కృత్య శివయో రాజాం-మంగళం ప్రదిశంతుమే
నాలుగు వేదములు, ఇతిహాసములు, పురాణములు, ధర్మశాస్త్రములు, మరియు వైదికవిద్యలు, నివియన్నియు ఒకదానికి మరి యొకటి విరుద్ధముగాని అర్థము గలవై-శివుడే పరమాత్మయనియు శివుడే ఉపాస్యుడై మోక్షప్రదాత యగుననియు-శివుని ప్రతిపాదించునవి యగును.

ఇయ్యవి-శక్తి శివుయొక్క ఉత్తరువు ననునరించి నాకు శుభము నొనగుదురుగాక !

తైలాన శంకరుని ప్రార్థన.

అథ రుద్రో మహాదేవః-శంభోర్మూర్తిర్గరియసీ । [119
వాహ్స్నియమండలాధీశః-పౌరుషైశ్వర్యవాన్ ప్రభుః ॥

శివాభిమానసంపన్నో-నిర్గుణస్త్రిగుణాత్మకః । [120
 కేవలం సాత్త్వికశ్చాపి-రాజనశ్చైవ తామసః ॥

అవికారరతః పూర్వం-తతస్తు సమవిక్రియః । [121
 అసాధారణకర్మాచ-సృష్ట్యాదికరణాత్ పృథక్ ॥

బ్రహ్మణోఽపి శిరశ్చైత్తా-జనకస్తస్య తత్పుత్రః ।
 జనకస్తనయశ్చాపి-విష్ణోరపి నియామకః ॥ 122

బోధకశ్చతయోర్విత్య-ఃసునుగ్రహకరఃప్రభుః॥ [123
 అండస్యాంత ర్చహిరస్వ ర్మి-రుద్రోలోకద్వయాధిపః ॥

శివప్రియః శివానత్తః-శివపాదార్చనే రతః । [124
 శివస్యాజ్ఞాం పురస్కృత్య-సమే దిశతు మంగళమ్ ॥

పరమశివుని రూపములలో ముఖ్యమూర్తియగు మహాదేవుడన
 బ్రహ్మగు రుద్రుడు. అగ్నిమండలాదిపతియై సమస్త పురుషార్థ
 ములతో అణిమాద్యష్టైశ్చైర్వ్యములతోడ నుండువాడు. రుద్రునిపై పర
 శివుని యభిమానము (అనఁగా? పరశివుడు నిండుగా నుండుట) మేలు
 కొని యుండును. శుక్లపిపాసాది క్షుద్రగుణములు లేనివాడై సత్త్వర
 జస్తమో గుణములకు ఆశ్రయము నొనఁగు రుద్రుడు-ఒకప్పుడు సత్త్వ
 గుణ పరిపూర్ణుడై, మరియొకతూటి-రణోగుణ విశిష్టుడై, ఇంక నొక
 వేళ-తమోగుణము నవలంబించువాడు. ఐనను తన యావిర్భావమునుండి

నిర్వికారుడై-నమయనందర్యముల ననునరించి వికారముగలవానివలె
నటించును. రుద్రుడు- జగమును పుట్టించి కాపాడుచు గిట్టించును గాన
సీతని చేష్టలు- సర్వసాధారణములు కానివని తెలియవలెను.

సృష్టికర్తయగు బ్రహ్మదేవుని గర్వము నణచుటకు ఆతని ఐదవ
శిరమును ఖండించు శంకరుడు-మహాసృష్టిప్రారంభమున విధాతను
పుట్టించెను. తరువాత సృష్టి కొనసాగుటకు బ్రహ్మ లలాటమునుండి
జన్మించెను. అనగా? బ్రహ్మదేవునకు జనకుడు తనయుడునని గుర్తింప
వలెను. ఇటులే నారాయణుని పుట్టించుటయేగాక ఆతని కృష్ణావతారము
నందు సాంబుడను కుమారుడై జన్మించెను. విష్ణు దళావతారములలో
నిగ్రహావతారములగు వామన సరసింహ పరుశరామాదులకు మూల
రూపమగు నారాయణుని శిష్యించువాడు, బ్రహ్మవిష్ణువులు మితిమీరినపుడు
అవ్వారిని మందలించుచు ఎల్లకాలము వారి ననుగ్రహించువాడు,
బ్రహ్మాండములోనను జయింపను వ్యాపించువాడు, పదునాలుగు ఇహ
లోకములకు పరమపదమునకును ప్రభువగువాడు, శివలోకవిరాజు
మానుండగు పరశివుని ప్రేమకు పాత్రుడు, పరశివునియందు భక్తి
శ్రద్ధలుగలిగి పరశివచరణారవిందముల నారాధించువాడు నగు మహా
దేవుడు (రుద్రుడు, మహేశ్వరుడు) పరమేశ్వరుని శాసనమును
ముందిడుకొని-నాకు ఇహపరశ్రేయస్సు నొదవజేయుగాక!

రుద్ర పరివార ప్రార్థన.

తస్మై బ్రహ్మ షడంగాని-విద్యేశానాంతథాష్టకం [125
చత్వారో మూర్తి భేదాశ్చ-శివమూర్తయః శివార్చకాః ॥

శివో భవో హరశ్చైవ-మృడశ్చైవ తథాపరః । [126
 శివస్యాజ్ఞాం పురస్కృత్య-మంగళం ప్రదిశంతుమే॥

శంకరుని స్వరూప విభాగములగు నద్యోజ్ఞాతాతి పంచబ్రహ్మలు, హృదయ శిరః కర్ణ నేత్రాదులగు ఆఱు అంగములు, ఎనమందుగురు విద్యేశ్వరులు, శివ భవ హర మృదులు అను నాలుగు రుద్రమూర్తులును పరశివుని పూజించువాడు గాన శివాజ్ఞాబరిగ్రహించి నా యభీష్టభము నొనగూర్తురుగాక!

విష్ణు ప్రార్థన.

మహేశ్వరుని రెండవరూపము (లేక) శ్రేష్ఠ రూపంబునగు విష్ణు దేవుడు-జలతత్త్వము నధిష్ఠించి అవ్యక్త పదమునందు నెలకొని సాక్షాత్కరించువాడు-

౧౪ విష్ణు ర్మహేశస్య-శివస్యైవాపరా (స్యైవ పరా)
 తనుః । [127
 వారితత్త్వాధిపః సాక్షా-దవ్యక్తపద సంస్థితః ॥

నిర్గుణః సత్త్వబహుళ-స్తథైవ గుణకేవలః । [128
 అవికారాభిమానీచ-త్రిసాధారణ విక్రియః ॥

అసాధారణ కర్మాచ-సృష్ట్యాదికరణాత్ పృథక్ ॥ (129)

దక్షిణాంగభవేనాపి-స్పర్ధమానః స్వయంభువా ।

ఆద్యేన బ్రహ్మణాసాక్షై-త్సృష్టః స్రష్టాచ తస్యతు ॥ (130)

అంశస్యాంతర్బహిర్వర్తి-విష్టురోకద్వయాదిపః ।

అనురాంతకర శ్చక్రీ-శక్రస్యాపి తథాఽనుజః ॥ (131)

ప్రాదుర్భూతశ్చదశధా-భృగుశాపఫలా (వశా) దిహ ।

భూభార నిగ్రహోద్ధాయ-స్వేచ్ఛయాఽవాతరత్క్షితౌ ॥ (132)

అప్రమేయబలో మాయా-మాయయా మోహయన్ జగత్ ।

మూర్తింకృత్వా మహావిష్ణుం-సదావిష్ణు మథాపివా ॥ (133)

వైష్ణవైః పూజితో నిత్యం-మూర్తిత్రయమయాసనే ।

శివప్రియః శివాసక్తః-శివపాదార్చనే రతః ॥ (134)

శివస్యాజ్ఞాం పురస్కృత్య-సమే దిశతు మంగళమ్ ।

ఆకలి దప్పి మున్నగు ప్రాకృత గుణములు లేనివాడు, దివ్యసత్త్వ గుణపరిపూర్ణుడు, మరియు మిశ్రితములు కానట్టి సత్త్వరజస్తమో గుణముల నవలంబించువాడు, నిర్వికారమగు శివరూపమునందు ఆభిమానము గలవాడు, ముల్లోకములను నిర్మించు సాధారణక్రియ గలవాడు, అవాంతర సృష్టి స్థితిలయములజేయు అసాధారణ కర్మగలవాడు, పరమేశ్వరుని కుడి

ఋజుమునుండి జన్మించినట్టి బ్రహ్మదేవునితో పోటీ చేయువాడు, మహా
 సృష్టాడిని బ్రహ్మదేవునిచే స్వయముగా పుట్టింపఁబడియు మరల నొక
 పుడు బ్రహ్మను పుట్టించువాడు, బ్రహ్మాండములోపల బయటను వ్యాపించు
 వాడు, క్రింది లోకములు పై లోకములు స్వాధీనములుగ నెలకొలుపువాడు
 నగుటచే విష్ణువనఁబఱఁగువాడు, శివప్రదత్తమైన సుదర్శన చక్రమును
 కేలఁబూని అసురులఁడునుమాడువాడు, స్వర్గమున దేవేంద్రునికి సోదరుడై
 ఉపేంద్రుఁడుగ నుండువాడు, భృగుమహర్షిగారి శాపమునకు వశుడై
 (చేక) భృగుశాపము అను నెపమున భూభారమును దింపుటకు తన ఇష్టముతో
 పది తెఱఁగుల నవతరించువాడు, ఇదమిత్యమని చెప్పనలవిగాని శక్తిసామ
 ర్థ్యములు గలవాడు, మాయ నధిష్ఠించి తన మాయతో జగమును మోహింపఁ
 జేయువాడునై మహావిష్ణు (వైకుంఠవాసి మూల) రూపమును ధరించి నిశ్చిం
 తగా నుండును. సదా విష్ణురూపమున ప్రపంచమును పరిశీలించుచుండును.
 మూర్తీభవించిన సత్త్వరజస్తమో గుణముల నిండియుండు పీఠముపై పైజ
 వులచే నిత్యము పూజింపఁబడుచుండును.

ఇట్టి మహావిష్ణువు-పరశివునకు ప్రియుడై శివునియందు ఆసక్తి
 కలవాడై శివుని పాదారవిందములను సహస్రకమలాదుల నర్చించుటలో
 తత్పరుఁడునై శివాజ్ఞను పరిగ్రహించి నా యభీష్టములగు ధర్మకామార్థముల
 నొనఁగుగాక!

విష్ణు పరివారమును చక్రాదులను ప్రార్థించుట.

వాసుదేవోఽ నిరుద్ధశ్చ-ప్రమ్యమ్నశ్చ తతః పరః॥ (135)
 సంకర్షణః సమాఖ్యాతా-శ్చత్రస్రో మూర్తయో హరేః ।

మత్స్యః కూర్మో వరాహశ్చ-నారసింహోఽథ వామనః ॥
(136)

రామత్రయం తథా కృష్ణో-విష్ణు స్తురగవక్త్రకః ।

చక్రం నారాయణస్యాస్త్రం-పాంచజన్యంచ శార్ఙ్గకమ్ ॥ (137)
సత్కృత్య శివయో రాజ్ఞాం-మంగళం ప్రదిశంతు మే ॥

వాసుదేవుడు, అనిరుద్ధుడు. ప్రద్యుమ్నుడు, సంకర్షణుడునను
నాలుగుమూర్తులు-శ్రీహరిపూర్వ మనబడును. అట్టి శ్రీహరిమూర్తులు
మరియు మత్స్యకూర్మ వరాహవతారములు, నారసింహస్వామి వామనావతా
రము, పరశురామ శ్రీరామ బలరాములు, శ్రీకృష్ణమూర్తి, హయగ్రీవావ
తారంబు సుదర్శనచక్రము, నారాయణాస్త్రము పాంచజన్య శంఖము,
శార్ఙ్గధనుస్సు నివి యన్నియు శక్తిశివుల యానతిని ముందిడుకొని నాకు
తత్కృత్యముననే శుభము నొదవజేయుగాక!

సరస్వత్యాది ప్రార్థన.

ప్రభా సరస్వతీ గౌరీ-లక్ష్మీశ్చ శివభావితాః ॥ (138)
శివయోః శాసనా దేతా-మంగళం ప్రదిశంతు మే ।

ప్రభాదేవి, సరస్వతీదేవి, గౌరీదేవి, లక్ష్మీదేవి యనువారు-శివుని
యందు భక్తి కలిగియుండువారు-ఈ దేవేరులు-శక్తిశివుల యుత్తరువు నను
సరించి నాకు శుభము నొనగూర్తురుగాక!

ఇంద్రోఽగ్నిశ్చ యమశ్చైవ-నిఋతిర్వరుణస్తథా॥ (139)
 వాయుః సోమః కుబేరశ్చ-తథేశాన ప్రిశూలధృక్ ।

సర్వే శివార్చనరతాః-శివసద్భావభావితాః ॥ (140)
 సత్కృత్య శివయో రాజ్ఞాం-మంగళం ప్రదిశంతు మే।

దేవేంద్రుడు, అగ్నిదేవుడు, యమధర్మరాజు, నిఋతి, వరుణుడు వాయువు, సోముడు కుబేరుడు, త్రిశూల ధారియగు ఈశానుడు; వీరందరూ శివుని పూజించుటలో ఆసక్తిగలవారై శివునియందు సంపూర్ణమైన ఏకాగ్ర నిష్ఠ గలిగియుండువారు. ఇట్టి వీరు శక్తిశివుల యాదేశమును పాటించి నాకు ఇహపరశ్రేయస్సు నొదవజేయుదురుగాక!

త్రిశూల మథ వజ్రంచ-తథా పరుశుసాయకౌ॥ (141)
 ఖడ్గపాశాంకుశాశ్చైవ-పినాక శ్చాయుధోత్తమః ।

దివ్యాయుధాని దేవస్య-దేవ్యాశ్చైతాని నిత్యశః॥ (142)
 సత్కృత్య శివయోరాజ్ఞాం-రక్షాం కుర్వంతుమే సదా ।

త్రిశూలము వజ్రాయుధము, గొడ్డలి, బాణము, కత్తి, త్రాడు (తనుగు) అంకుసము, శస్త్రములలో మిన్నయగు పినాకధనుస్సు, ఇవి యన్నియు పారవైతీ వరమేశ్వరులు ధరించునట్టి నిత్యములు దివ్యములునగు

అయుధములగునవి. ఇవి యన్నియు శక్తిశివుల యానతిఁబరిగ్రహించి
నన్ను రక్షించుగాక!

మహావృషభ ప్రార్థన.

శ్లో॥ వృషరూపధరో దేవః-సౌరభేయో మహాబలః॥ (143)
బడబాహ్యానలస్పర్ధి-పంచగోమాతృభిర్వృతః ।

వాహనత్వ మనుప్రాప్త-స్తపసా పరమేశయోః॥ (144)
తయో రాజ్ఞాం పురస్కృత్య-సమే కామం ప్రయచ్ఛతు।

సురభి యనఁడు కామధేనువుయొక్క కుమారుడు, గొప్పబలము
కలవాడు, వృషభరూపమును ధరించినవాడునగు దేవుడు-బడబాహ్యితో
పోటీచేయుచు ఐదు గోమాతలతో కూడియుండును. ఇట్టి వృషభము-తపో
మహిమచే పార్వతీ పరమేశ్వరులకు వాహనమై వారిని సేవించుచుండును
గాన శక్తిశివుల యాజ్ఞను పాటించి నాకోర్కె నీడెప్పుగాక!

గోమాతలను ప్రార్థించుట.

శ్లో॥ నందా సునందా సురభిః-సుశీలా సుమనా స్తథా॥ (145)
పంచ గోమాతర స్త్వేతాః-శివలోకే ప్రతిష్ఠితాః ।

శ్రీవధ క్రిపరా నిత్యం-వివర్చనపరాయణాః ॥ (146

శ్రీవయోః శాసనాదేవ-దిశంతు మమ వాంఛితమ్ ।

నంద, సునంద, సురభి, సుశీల, సుమనస్కయను పంచగోమాతలు
శ్రీవతోకములో నుండునవి. ఇయ్యవి శ్రీవధ క్రిగలిగి ఎల్లకాలము శివుని
క్షాణించుటయందు ఆసక్తలై యుండును. ఇట్టి గోమాతలు శ్రీకృష్ణుల
శాసనము ననుసరించి నా యభీష్టమును నెరవేర్తురుగాక!

శ్రీవాసుచరులను ప్రార్థించుట

శ్లో॥ క్షేత్రపాలో మహాతేజా-నీలజీమూతసన్నిభః ॥ [147

దంష్ట్రాకరాశవదనః-స్ఫురద్రక్తాధరోజ్జ్వలః ।

రక్తార్ధస్య మూర్ధజః శ్రీమాన్-భ్రుకుటికుటిలేక్షణః ॥

(148

రక్తవృత్తత్రినయనః-శంపన్నగభూషణః ।

నగ్నస్త్రీకులపాశాసి-కపాలోద్యతపాణికః ॥ (149

భైరవో భైరవైః సిద్ధై-ర్యోగినీభిశ్చ సంవృతః ।

క్షేత్రేక్షేత్రే సమాసీనః-స్థితోయో రక్షకః సతాం॥ (150

శ్రీవప్రణామ పరమః-శివసద్భావ భావితః ।

శివాశ్రితాః విశేషేణ-రక్షాః పుత్రా నివృంసాః॥

(151)

సత్కృత్య శివయో రాజ్ఞాం-సమే దిశతు మంగళమ్ ।

నీలమేఘకాంతిబోలిన మేనువన్నె, గొప్ప రేషన్సుగల శ్రేత్రపా
లుడు- కోఱతో భయముగొలుపు ముఖముతో ఎఱ్ఱని పెదవులు మెఱయు
టచే రెట్టింపు శోభించుచుండును. అతని వెంట్రుకలుగూడ రక్తవర్ణములై
పైకి లేచియుండును. కనుబొమలు నేత్రములును పంకరగా నుండును.
ఎఱ్ఱని మూడు నేత్రములు గుండ్రనివి (వట్టువులు)గ నుండును చంద్రుడు
సర్పము-అతనికి ఆలంకారములు. ఎల్లకాలము నగ్గు (దిగంబు)డై
త్రిశూలమును పాశమును ఖడ్గమును కపాలము (తలపుణ్ణె)ను హస్తముల
యందునన్నద్దములుగా ధరించుచు భైరవుడని పిలువబడును. అరేకభైర
వులుసిద్ధులు యోగినులు-అతని చుట్టునుండురు. ప్రతి పుణ్యశ్రేత్రమునంద
శ్రేత్రపాలుడై నివసించుచు సత్పురుషులను కాపాడుచుండును. ఆతః
శిరస్సు శివుని చరణకమలములపై వంగియుండును. భైరవుడు సర్వకా
లము శివునియందలి సద్భక్తితో మహిమ గలిగియుండును. శివునికి శర
ణాగతులగు భక్తులను కన్నకొడుకులవలె రక్షించుచుండును.

అట్టి భైరవుఁ (శ్రేత్రపాలుఁ)డు-శక్తిశివుల యానతిని శిరసావహించి
చాకు శుభపరంపరను ప్రసాదించుగాక!

శ్లో॥ తాలజంఘాదయస్తస్య-ప్రథమావరణేఽర్చితాః ॥ (152)

సత్కృత్య శివయో రాజ్ఞాం-చత్వారః సమవంతు మామే ।

ప్రథమ (మొదటి) ఆవరణమునందు పూజింపఁబడిన తాలజంఘఁడు మున్నగు నలుగురు పార్వతీపరమేశ్వరుల యానతిని శిరసా వహించి నన్ను రక్షింతురుగాక!

శ్లో॥ భైరవాద్యాశ్చయేవాస్యే-సమంతాత్తస్య వేష్టితాః॥ (153)
తేఽపి మా మనుగృహ్ణంతు-శివశాసన గౌరవాత్ ।

భైరవుఁడు మొదలగువారు మరియు తదితరులు ఎవరెవరు-పరమ శివుని చుట్టు నిలచియుందురో-వారందరుగూడ శివాజ్ఞను గౌరవించి నన్ను ఆనుగ్రహింతురుగాక!

నారదాదులను ప్రార్థించుట.

శ్లో॥ నారదాద్యాశ్చమునయో-దివ్యాదేవైశ్చపూజితాః ॥
(154)

సాధ్యా నాగాశ్చయేదేవా-జననోకనివాసినః ।

వినిర్వృత్తాధికారాశ్చ-మహర్లోక నివాసినః ॥ (155)
సప్తర్షయ స్తథాఽస్మ్యైవై-వైమానికగణైః సహ ।

సర్వే శివార్చనరతాః-శివాజ్ఞావశవర్తినః ॥ (156)
శివయో రాజ్ఞయా మహ్యం-దిశంతు శుభకాంక్షితమ్ ।

అమరులచే అర్చింపఁబడు నారదాది దివ్యమునులు, సాధ్యులు, నాగులు
జనలోకనివాసులైన దేవతలు, విశేషాధికారముతో మహర్లోకమునందు నివ
సించు సప్తర్షులు, మరియు నితర వైమానిక గణములు అందరును శివునా
తాధించుచు శివాజ్ఞను పాలించువారుగాన వీరు శక్తికిపుల యానతిని నాకు
శుభకామన నొసఁగుదురుగాక!

గంధర్వాది దేవజాతివారిని ప్రార్థించుట.

శ్లో॥ గంధర్వాద్యాః పికాచాంతా-శ్చతస్రో దేవయోనయః ॥
(157)

సిద్ధా విద్యాధరాద్యాశ్చ-యేఽపి చాన్యే నభశ్చరాః

అసురా రాక్షసాశ్చైవ-పాతాళతలవాసినః ॥ 158

అనంతాద్యాశ్చ నాగేంద్రా-వైనతేయాదయో ద్విజాః

కూష్మాండాః ప్రేతవేతలా-గ్రహ భూతగణాః పరే ॥
(159)

డాకిన్యశ్చాపి యోగిన్యః-శాకిన్యశ్చాపి తాదృశాః

క్షేత్రరామగృహాదీని-తీర్థా న్యాయతనాని చ ॥ 160

ద్వీపాః సముద్రా నద్యశ్చ-నదాశ్చాన్యే పరాంసి చ

గిరయశ్చ సుమేర్వాద్యాః-కాననాని సమంతతః ॥ 161

పశవః పక్షిణోవృక్షాః-కృమికీటాదయో మృగాః

భువనాన్యపి స్వాణి-భువనానా మధీశ్వరాః ॥ 162

అండాన్యవరజైః సార్థం-మాసాశ్చ దశ దిగ్గజాః

వర్ణాః పదాని మంత్రాశ్చ-తత్త్వాన్యపి సహాధిపైః ॥

(163)

బ్రహ్మాండధారకా రుద్రా-రుద్రాశ్చాన్యే సక క్రికాః

యచ్చకించి జగత్కస్మిన్-దృష్టంచానుమితం శ్రుతం ॥

(164)

సర్వే కామం ప్రయచ్ఛంత-శివయోరేవ శాసనాత్

గంధర్వులు మొదలుకొని దేవశిశువులవరకు గల నాలుగు దేవజాతులు, సిద్ధులు, విద్యాధులు మున్నగువారు; తదితరలైన భేదములు. (అతామందు సంచరించువారు) అసురులు; రక్కసులు; పాతాళమునందు నివసించు అనంతరుడు మొదలగు నాగేంద్రులు; గరుత్మంతుడు మొదలగు దివ్యపక్షులు; కూష్మాంధులు, ప్రేతములు, వేతాళులు, గ్రహములు ననుభూత (పితృ) గణములు; దాకిని యోగిని శాకినులు; తదితర స్త్రీగణములు; జ్యేష్ఠములు ఉద్భావనములు, దివ్యభవనములు మున్నగునవి; పుణ్యతీర్థములు; దేవతా మందిరములు, దీప్తిపములు, సముద్రములు; నదులు; నదములు; తదితరముగు సరస్సులు, (కొలనులు) మేరువు మునగు పర్వతములు; మరియు అంతు పొందని అరణ్యములు; పక్షులు; పక్షులు; వృక్షములు; కృములు; కీటములు (సామాన్యములైన పురుగులు) మొదలగునవి; వన్యమృగములు; సమస్తలోకములు; లోకాధీశ్వరులు; అవరణములతో గూడిన బ్రహ్మాండములు; ద్వాదశ (12) మాసములు, దశ (10) దిగ్గజ

ములు; అక్షరములు; పదములు. మంత్రములు; తమ అధికారులతోకూడిన
 పృథివ్యాది తత్త్వములు; బ్రహ్మాండమును నిలుపుచుండెడు రుద్రులు; తదిత
 రులైన శక్తి విశిష్టులగు రుద్రులు; ఈ ప్రపంచమున చూడఁబడినది,
 ఊహింపఁబడినది, వినఁబడినదియునగు వస్తుజాతమున్ను; వీరందరు-శక్తి
 శివుల యానతి ననుసరించి నా యభిష్టమును నెరవేర్తురుగాక!

మహావిద్యను ప్రార్థించుట.

శ్లో॥ అథ విద్యా పరాశైవీ-పశుపాశవిమోచినీ ॥ 165

పంచార్థ సంజ్ఞితా దివ్యా-పశువిద్యాబహిష్కృతా

కాస్త్రంచ శివధర్మాఖ్యం-ధర్మాఖ్యంచ తదుత్తరం ॥

(166

శైవాఖ్యం శివధర్మాఖ్యం-పురాణం శ్రుతిసమ్మితమ్

శైవాగమాశ్చ యే చాన్యే-కామికాద్యాశ్చతుర్విధాః ॥

(167

శివాభ్యా మవిశేషేణ-సత్కృత్యేహ సమర్చితాః

తాభ్యామేవ సమాజ్ఞాతా-మమాభిప్రేతసిద్ధయే ॥ 168

కర్మేద మనుమన్యంతాం-సఫలం సాధ్వనుష్ఠితమ్ ।

పశువును (సంసార పాశబద్ధుడైన జీవుని) సంసారము అను

పాశకము (తనుగు) నుండి విడిపించునదియు, ఐదక్షరములకు వంచవిధము
లైన అర్థములు కలదియు, దివ్యస్వరూపముగలదియు, పశువిద్యలయందు
చేరనిదియు, శివధర్మములగు భస్మరుద్రాక్ష ధారణాదులను నిరూపించుశా
స్త్రము, శివధ్యానము మొదలగు లోకోత్తర ధర్మముల నాచరింపజేయు శివ
యోగశాస్త్రము, శివలీలావిలాసములతో నిండినదియు శివభక్తిని పెంపొం
దించునదియు శ్రుతిసమ్మతంబునగు శివమహాపురాణ వాఙ్మయము, ధర్మ
కార్థమా మోక్షములనఁబడు చతుర్విధపురుషార్థములను శివపరమబుగా ప్రతి
పాదించు శివాగమములును పార్వతీపరమేశ్వరులతో సమానములుగ సత్క
రింపఁబడి ఈలోకమున పూజింపఁబడుచున్నవి. ఇవియన్నియు శక్తిశివుల
యాజ్ఞఁ గైకొని-నా కోరిక సిద్ధించుటకై-ఈ పూజావిధానమును (లేక) శివమ
హాస్తోత్ర పారాయణమును అనుమోదించుచు నా యనుష్ఠానమును సఫలం
బొనర్చుగాక!

గురు పరంపరా ప్రార్థన.

శ్లో॥ శ్వేతాద్యా నకులీశాంతాః-సశిష్యాశ్చాపి దేశికాః ॥ 169
తత్సంతతీయా గురవో-విశేషాత్ గురవో మమ ।

శైవా మాహేశ్వరాశ్చైవ-జ్ఞానకర్మపరాయణాః ॥ 170
కర్మేద మనుమన్యంతాం-సఫలం సాధ్యనుష్ఠితమ్ ।

శ్వేతాచార్యుఁడు మొదలుకొని నకులీశాచార్యులవరకు గల ఆష్టా
విశంతి (28) శివయోగాచార్యులు-ఒక్కొక్కరు నలుగురు శిష్యులు గలవార
గుటచే-నూట పన్నెండుగురు శిష్యులతో మొత్తము నూటనలభది (140)

శివయోగులు) మరియు నవ్వారి వంశపరంపరకు చెందిన (ఆదాధ్య) గురువులు, విశేషించి నా వంశ మూలపురుషులనుండి ప్రవర్తించు గురువరేణ్యులును, తదితరులైన కర్మసహితమగు శివజ్ఞానమునందు నిష్ఠగల శివభాగవతులైన మా హేశ్వరులును ఈ నాయనుష్ఠానమును సమర్థించుటయేగాక ఫలప్రదముగ నొనర్తురుగాక!

శ్లో॥ లోకికా బ్రాహ్మణాః సర్వే-క్షత్రియాశ్చ విశః క్రమాత్॥
(171)

వేదవేదాంగ తత్త్వజ్ఞాః-సర్వశాస్త్రవిశారదాః ।

సాంఖ్య వైశేషికాశ్చైవ-యోగానైయాయికా నరాః ॥
(172)

సౌరా బ్రాహ్మస్తథా రోద్రా-వైష్ణవాశ్చాపరే నరాః ।

శిష్టాః సర్వే విశిష్టాశ్చ-శివశాసన యంత్రితాః ॥ 173
కర్మేద మనుమన్యంతాం-మమాభిప్రేత సాధకమ్ ।

లోకవ్యవహారమునకు ఉపయోగించు సాధారణ బ్రాహ్మణోత్తములు, ప్రజాపాలన తత్పరులగు క్షత్రియశేష్ఠులు, ధర్మన్యాయముల ననుసరించు వైశ్యపుంగవులు, వేదవేదాంగములయొక్క సారాంశమును గుర్తించి శాస్త్రముల నన్నిటి నభ్యసించిన-పండిత ప్రకాండులు, ప్రకృతి పురుషులను విడివిడిగా భావించు సాంఖ్యులు, సత్తపదార్థములను నిరూపించు తార్కి-

కులు, చిత్తవృద్ధి నిరోధకమగు యోగము నుప్రతిపాదించువారు, న్యాయ
(తర్కవిశేష) వాదులు సూర్యోపాసకులు, బ్రహ్మోపాసకులు, కైలాస
రుద్రోపాసకులు, విష్ణుభక్తులు, తదితరులైన శిష్టులు, (సదాచార సంపన్నులు)
కులశీల సద్గుణములచే గొప్పనైనవారు, [విశిష్టులు] శివాజ్ఞకు లోబడినవారై
నా ఈ స్తోత్రపఠనము నామోచించుచు నా యభీష్టమును సాధించుదానిగా
నొనర్తురుగాత!

శ్లో॥ శైవాః సిద్ధాంతమార్గస్థాః-శైవాః పాశుపతాస్తథా॥

(174)

శైవా మహావ్రతధరాః-శైవాః కాపాలికాః పరే ।

శివాజ్ఞాపాలకాః పూజ్యా-మమాపి శివశాసనాత్ ॥ 175

సర్వే మా మనుగృహ్ణాంతు-శంసంతు సఫలాం

క్రియామ్ ।

విశిష్ట శివాదైవత సిద్ధాంతమార్గము నంగీకరించి శివునుపాసించువారు,
శివానుగ్రహమువలననే సంసారపాశవిముక్తి నపేక్షించుచు శివునారాధించు
పాశుపతులు, ఆఙ్ఞాంతము లింగధారణాది మహావ్రతము నవలంబించి
శివు నర్పించువారు.... కపాలిఖిజాతీవనులై మహేశ్వరునివలె ప్రవర్తించు
వారు, వీరందరును నాకును పరమపూజ్యులగుటయేగాక నాయీ శుభచేష్టి
తము ఫలించునని ఘోషింతురుగాక!

శ్లో॥ దక్షిణజ్ఞానసిష్ఠాశ్చ-దక్షిణోత్తరమారగాః ॥ 176

అవిరోధేన వర్తంతాం-మంత్రశ్రేయోఽర్థినోమమ ।

వామమార్గము దక్షిణమార్గమునని శివోపాసనము రెండు విధముల గును. కాపాలికాదులు శైవులైనను మద్యమాంసాది నిషిద్ధ వస్తుసేవనముచే వామమార్గలనబడుదురు వేద శివాగమ ప్రోక్తమగు దక్షిణమార్గము నవలంబించి శివోపాసనయందు నిష్ఠగల సాత్త్వికులు, దక్షిణమార్గ పర్యవ సానమగు శివధ్యానమునందు పరిపూర్ణులగు శివయోగులును నాయనుష్ఠాన మునందు వ్యతిరేకభావము లేనివారై శివమహస్తోత్రమును తదంగమగు శివ పంచాక్షరీమంత్రమును జపించుటవలన కలుగు శ్రేయస్సు నొదవ జేయుదురుగాక!

శ్లో॥ నాస్తికాశ్చ శతాశ్చైవ-కృతఘ్నాశ్చైవ తామసాః ॥

(177

పాషండాశ్చాతిపాషాశ్చ-వర్తంతాం దూతో మమ ।

వేదాలు శాస్త్రములు పురాణేతిహాసాదులు కల్పితములనియు, పుణ్య పాపములు పరలోకములు లేవనియు వాదించు నాస్తికులు, ఇతరులు చెప్పు పాతవాక్యములు మంచివని తోచినను దురహంకారముచే నంగీకరింపని శత్రులు, ఇతరులు చేసినమేలు మఱచు కృతఘ్నులు, తమోగుణముచే అలసు లగువారు, జైన బౌద్ధాది వేద భాష్యామతముల నవలంబించు పాషండులు, బ్రహ్మహత్యాది ఘహాపాపముల నొనర్చిన దురితాత్ములు, వీరందరు నాకు దూరముగ నుందురుగాక!

శ్లో॥ బహుభిః కింస్తుతైరత్ర-యేఽపి కేఽపి చిదాస్తికాః ॥
సర్వే మా మనుగృహ్లాతు-సంతః శంసంతు మంగళమ్ ।

ఈ స్తోత్రమున చెప్పబడినవారుగాక ఇతరులు పెక్కురు నుతింపఁ దగినవారున్న నవ్వారిని ప్రత్యేకించి పొగడుట యేందుకని భావించుచు- నాస్తికులలో ఆస్తికులుగా మారిన మహాపురుషులెవరున్న నట్టి సత్పురుషు లందరు నాపైదయ గలవారై నాకు ఎల్లకాలము శుభము కలుగునట్లు ఆశీర్వదింతురుగాక!

పరశివవందనము.

శ్లో॥ నమః శివాయ సాంబాయ-సనుతాయాదిహేతవే॥ 179
పంచావరణరూపేణ-ప్రపంచేనావృతాయతే ।

అంబ (ఆదిశక్తి)తో నిరంతరము కూడియుండువాడు, కుమారగిజే శాదితనయులకు నిత్యము సన్నిహితుడై యుండువాడు, జగత్కారణము లగు శక్తి హరి బ్రహ్మదులకునుకారణమగుటజేసి ప్రప్రథమ (మొట్టమొ దటి) జగత్కారణమగువాడు, ఐదు అవరణముల యందుండు పరివార దేవతలచే నిండియుండు ప్రపంచమునందు గుప్తమగువాడునగు (సాంబ) శివునకు వందనము.

అనగా? శక్తి విశిష్టమగు పరబ్రహ్మమే పరశివతత్త్వమనియు, ఈ స్తోత్రాంతమున “నమఃశివాయ” అని చెప్పటచే-వేదశాస్త్రపురాణాది

సంస్కృత వాఙ్మయమునకు మూలము శివపంచాక్షరీ మహా మంత్రము నియు, శక్తిరహితము నిర్గుణమునగు తత్త్వము-పరబ్రహ్మము కాదనియు. స్తోత్రపాఠము, స్తోత్రమునందు చెప్పబడిన శివారాధనంబు-పరాభక్తిరూప మగు జ్ఞానమునకు నిదానములగుననియు గుర్తించవలెను. కష్టజ్ఞాన చర్యతో శివజ్ఞానము పరిపూర్ణముకాదుగాన శివభక్తితో శివునుపాసించి రుచించుటకు-సద్గురునివద్ద స్వీకరింపబడు శివపంచాక్షరీ మహామంత్రమును జపించుట-శివమహాస్తోత్రపఠనంబు అవస్యకములని విదితమైనది.

శ్లో॥ ఇత్యుక్త్వా దండవత్ ఘాతా-వ్రణిపత్య శివం శివాం॥
(180)

జపేత్ పంచాక్షరీం విద్యా-మష్టోత్తర శతావరామ్ ।

కట్టు ఈస్తోత్రమును చదివి “శక్తిశివులు ఎదురు ఉన్నారని” భావించుచు దండమువలె దేలపై సాగిలపడి (సాష్టాంగ నమస్కారముఁ జేసి) 108 సంఖ్యకు తక్కువ గాకుండా శివపంచాక్షరీ విద్యను జపించ వలెను.

శ్లో॥ తదైవ శక్తి విద్యాంచ-జపిత్వా తత్సమర్పణం॥ (181)
కృత్వా తం క్షమయిత్వేశం-పూజాశేషం సమాపయేత్ ।

అటులనే శక్తి (హింస నమఃశివాయ) విద్య (మంత్రము)ను 108 పర్యాయములు జపించి-శక్తి శివమంత్ర జపములను శివచరణారవిందముల

యందు సమర్పించి పరశివునిగూర్చి శ్రమాపణమును వేడుకొని-పూజా విధానమును ముగించవలెను.

ఫలశ్రుతి

శ్లో॥ ఏతత్ పుణ్యతమం స్తోత్రం-శివయోర్హృదయంగమం॥
182

సర్వాభీష్టప్రదం సాక్షాత్-భుక్తిమక్త్యైక సాధనమ్.

ఈ శివమహాస్తోత్రము- అత్యంత పవిత్రమై పాఠ్యతీవ్రదమేశ్వరుల దీవ్యమనస్సులను రంజింపజేయునట్టిది. మరియు పాఠకులకు సమస్త వాంఛితము (కోరిక)ల నిచ్చుటయేగాక జీవితకాలమున భుక్తిని, ఆంత్య కాలమున ముక్తిని ఒకే ఒక సాక్షాత్ (ప్రత్యక్ష) సాధనము నగునది.

శ్లో॥ య ఇదం కీర్తయేన్నిత్యం-శృణుయాద్వా సమాహితః॥
183

స విధూయాశు పాపాని-శివసాయుజ్య మాప్నుయాత్ ।

శివసాయుజ్య (మోక్ష) మునకు శివస్తోత్రపాఠాదులతో శివునారాధింప వలసియుండును. ఇందుకు జన్మజన్మాంతరార్జితములగు దురితములు అడ్డు రచ్చును. ఇట్టి ప్రతిబంధక పాపములు వడివడిగా పటాపంచలగుటకు-ఈ మహా స్తోత్రమును ప్రతిదినము-స్నానసంధ్యాద్యనంతరము-ఏకాగ్ర చిత్త మున నెవరు (స్త్రీగాని పురుషుడుగాని) చదువుదురో, (లేక) ఇతరులు

చదువునపుడు వినెదరో అట్టివారు ఈ జన్మయందే పాపనిర్ముక్తులై శివ సాయుజ్యము నందుదురు.

శ్లో॥ గోఘ్నశ్చైవ కృతఘ్నశ్చ-వీరహా భూణహాపి వా॥

184

శరణాగత ఘాతీ చ-మిత్ర విశ్రంభఘాతకః ।

దుష్టపాపసమాచారో-మాతృహా పితృహాపి వా॥ 185
స్తవేనానేన జప్తేన-తత్తత్ పాపాత్ ప్రముచ్యతే ।

గోహంతకుడు; చేసినమేలు మఱచు కృతఘ్నుడు; వీరపురుషుని చంపువాడు; గర్భస్థ శిశువును హింసించువాడు; శరణాగతులగు (నీ వే చిక్కని ఆశ్రయించు) వారిని బాధించువాడు; స్నేహితులను నమ్మిం పీడించువాడు; దుర్మార్గము పాపభూయిష్టం బునగు ప్రవర్తనము (నడత) గలవాడు; మాతృ హంతకుడు; పితృహంతకుడు నిట్టి పాపాత్ములందరు నీ స్తోత్రమును పఠించినను విన్నను ఆయా పాపముల నుండి తత్కాలము ననే విడుదలఁజెందుదురు.

సమస్తపాపములకు ప్రాయశ్చిత్తము-ఈ స్తోత్రపాఠం బని సారాంశము

శ్లో॥ దుఃస్వప్నాది మహానర్థ-సూచకేషు భయేషు చ ॥ 186
యది సంక్తిర్తయే దేత-న్నతతోఽనర్థభావో భవేత్ ।

దూస్వప్నము (చెడుకల)లు మున్నగు గొప్ప సంకటములను
సూచించు భయములు తారసిల్లినపుడు-ఈ శివమహాస్తోత్రమును చదివిన
యెడల-అట్టి అనర్థములు తొలగిపోవును.

శ్లో॥ ఆయురారోగ్య మైశ్వర్యం-యచ్ఛాన్యదపి వాంఛితం ॥

187

స్తోత్రస్యాస్య జపే తిష్ఠం-స్తత్సర్వం లభతే నరః ।

దీర్ఘాయుష్యము, శరీరారోగ్యము, ఎడతెగని సంపద, కోరినదంతయు
ఈ స్తోత్రపారాయణము నొనర్చువారికి తప్పక లభించును.

శ్లో॥ అసంపూజ్య శివంస్తోత్ర-జపాత్ ఫల ముదాహృతం॥

188

సంపూజ్య చ జపే తస్య-ఫలం వక్తుం న శక్యతే ।

„ స్తోత్రమాత్రం శుచిర్భూత్వా-యఃపఠే త్సుసమాహితః ॥

189

స్తోఽప్యభీష్టతమా దర్శా-దష్టాంశం ఫల మాప్నుయాత్ ।

„ అథతస్యానుసంధాయ-పర్వణ్యనశనః పఠేత్ ॥ 190

అష్టమ్యాంచ చతుర్థశ్శ్యాం-ఫలమర్ధం సమాప్నుయాత్ ॥

శ్లో॥ యస్త్వర్థ మనుసంధాయ-పర్వాదిషు యథా వ్రతీ।

మాస మేకం జపేత్స్తోత్రం-స కృత్స్నం ఫల

మాఘ్యయాత్॥ 191

శివుని పూజింపక నీ స్తోత్రమును చదువువానికి పూర్వోక్తమగు ఫలము సమకూరును. ఇక శివుని పూజించి స్తోత్రపాఠము నొనర్చినచో ఎంత ఫలము చేకూరునో చెప్పనలవిగాదు. అనగా? రుద్రాభిషేకాదులతో పంచాక్షరణ పద్ధతిని శివుని పూజించి స్తోత్రముఁ జదువువారికి అనంత ఫలము సంప్రాప్తించునని భావము.

ఒకవేళ శివుని పూజించుటకు వీలుపడనిచో-పరిశుభ్రుడై స్తోత్రమును మాత్రము స్థిరచిత్తమున పఠించునెడ తాముకోరిన ఫలములలో ఎనిమిదవవంతు ఫలము నొందుదురు. వరమేర్పరుని మనసునందిడుకొని సోమ వారము, మాసశివరాత్రి, మహాశివరాత్రి, అష్టమి, చతుర్థి మొదలగు పర్వకాలములలో ఉపవాసదీక్షతో ఈ స్తోత్రమును చదువువారికి-సగము ఫలము సమకూరును. స్తోత్రముయొక్క అర్థమును మనసునందు నిలుపుకొని పర్వకాలములయందు నియమముతో నెలరోజులు స్తోత్రపారాయణమును చేయువారు-సంపూర్ణఫలమును పొందగలరు.

శ్లో॥ ఆస్తా మియం ఫలావాప్తి-రస్మిన్ సంశ్రితే సతి।

సార్థ మంబికయా దేవః-శ్రుత్వైవ దివి తిష్ఠతి॥ 192

.. తస్మా న్నభసి సంపూజ్య-దేవదేవం సహోమయా।
 కృతాంజలి పుట స్తిప్త-స్తోత్రమేత దుదీరయేత్॥193

ఇంతవరకు చెప్పబడిన ఫలప్రాప్తిని అటుండనిండు! ఈ స్తోత్రమును భక్తిశ్రద్ధలతో పఠించినయెడల పార్వతీదేవితోగూడ పరమేశ్వరుడు-ఆకాశమునందు ఈ స్తోత్రమును వినుచుండును.

అందువలన ఆకాశమువైపున ఉమామహేశ్వరులను పూజించి దోసిలి ఒడ్డినవాడై నిలువబడి ఈ స్తోత్రమును పఠించవలెను.

ఈ స్తోత్రపాఠము, పంచావరణ శివారాధనంబు-శివయోగములలో శ్రేష్ఠమైనది గాన దీనికి మించిన శివప్రీతి సాధనము-మరియొకటి లేదని తెలియవలెను. దీనితో సాధింపరాని దేదియు లేదు. కోర్కెల నన్నిటిని పొందవచ్చునని భావము. చిన్నచిన్న ఫలితములకొరకై దీని నుపయోగింప రాదు శివునుద్దేశించి స్తోత్రముఁ జదువుచు చిన్న కోరికనైనను పెద్దకోరిక నైనను పొందవచ్చును

కావున ఏ పుణ్యమునైనను శివప్రీత్యర్థమే చేయుట శ్రేయస్కర మగును. శత్రువుల నోడించుటకు అపమృత్యువులను తొలగించుకొనుటకు ఇహలోకఫలమునకై పరలోకసుఖమునకై మహాపాతక నివృత్తికి మహా రోగశాంతికై దుర్బిక్షము దూరమగుటకును ఈ స్తోత్రపాఠము ఉపయోగించును. ఇద్ది మహాశివయోగముని చెప్పబడును. పెద్దపెద్ద అపదలను నివారించుటకై మహేశ్వరుడు ఈ స్తోత్రపాఠమును తన పరమాస్రము (అయుధము)గా భక్తులకు ప్రసాదించినవాడు తనను రక్షించు సాధనములలో దీనిని మించినది లేదు.

ఆ జన్మాంతము ప్రతిదినము స్నానసంధ్యాద్యంతరము ఈ స్తోత్రమును చదువుచు శివానుగ్రహపాత్రుడై భుక్తిముక్తుల నొందనగును. స్తోత్రపాఠమునకు తోడుగా శివపంచాక్షరీ మహామంత్రజపమును కనీసం అష్టోత్తర సహస్ర (1008) పఠ్యాయములు జపించుట ఉత్తమమార్గంబగును.

శివస్తోత్ర మిదం శంభోః-కృపయాఽనువాదితం ।

ముద్రాపితం శైవచిత్త-రంజనార్థం మయాఽధునా॥

స్వకీయ గ్రంథజాతేతు-గ్రంథోఽయ మేకత్రింశకః ।

శివోఽహ్యేతత్ గృహీత్వా వై-కంఠహారస్య మధ్యతః ॥

మణిం ధరతు నుప్రీత్యా-కరోతు ధన్యజ్ఞకం

★

91.21
N.E.E
Dec 21/97

శ్రీ కత్తూరి బొర్రమల్లియ్యగారు-బాల్యమునుండి సత్పురషుల సహవాసముతో సత్ప్రవర్తనము నలవరచుకొని యౌవనమున వ్యాపారదక్షుడై అతిథి ఆభ్యాగతులను దానధర్మమర్యాదలతో సత్కరించుచు-గీతాపారాయణముఁజేయుచు జ్ఞానాభివృద్ధుడై నిత్య సంధ్యావందన జపములను ఇష్టదేవతార్చన నొనర్చుచు బోధ గ్రామములో ప్రముఖులై యున్నవారు.

శ్రీయుత కత్తూరి బొర్రమల్లయ్య-వలదు శ్రీరాములుగారు,
 శ్రీశే॥ సౌభాగ్యవతి, కత్తూరి రాజుబాయిగారు (దంపతులు)

గోత్రం-మిథునకుల, వృత్తి వ్యాపారము.

నివాసము-బోథ్ (తాలూకా) ఆదిలాబాదు జిల్లా, ఆంధ్రప్ర.

వీరు నాతో విరోధికృత్ సం॥వ మహాద్రవ్యాగమును మహాకైలాసపూజనమును గ్రామప్రముఖులనందరిని సంప్రదించి చేయించిరి వీరికి కొన్ని వత్సరములక్రితం స్వధర్మ పత్నియగు రాజుబాయి దివంగతురాలగుట యొకటియే కొంతయైనది. ఈ పుణ్యదంపతులకు- 1 భాస్కర్ 2 శ్రీశే॥ సుదర్శన్, 3 డాక్టర్ ప్రకాష్, 4 అశోక్, 5 కృష్ణ, 6 రమేష్ అను ఆరుగురు కుమారులు, శ్రీమతులు- 1 సింధు, 2 చంద్రకళ, 3 శ్రీశే॥ రత్నమాల, 4 జయమాల, 5 ఓద్య అను ఐదుగురు కుమార్తెలు కలిగిరి:

వీరి సంతానముతో చంకము బహుళసంఖ్యాకమై తనరారుచున్న యది-కుమారులందరు (ప్రస్తుతం ఐదుగురు) బుద్ధిమంతులు దేవతాగురుభక్తై పరాయణులైనై స్వకళిత పుత్రాదులతో సుఖమయ కుటుంబజీవనమును సాగించుచున్నవారు, వీరు-తమ ఐదవకుమారుడగు శ్రీ కృష్ణగారిద్వారా ఈ గ్రంథమునకు నిశేషవిరాళమును సమర్పించిరి గాన వీరందరిని పరమేశ్వరుడు పీఠ్ఠాయురారోగ్యభాగ్యముల నొసగుచు ఎల్లకాలము రక్షించుగాక!

నిర్మల శంకరశాస్త్రి